

John Thorsen
Trabjerggårdvej 10
Gudum
7620 Lemvig



21. december 2017

§12-miljøgodkendelse af Nygaard

Højbjergvej 10, 7620 Lemvig

matrikel nr. 2a, Gudumkloster Hgd., Gudum



Teknik & Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200

Mail: teknik@lemvig.dk
J.nr.: 09.17.17P19-0042
S.nr.: 138614
B.nr.: 1142297

Ref.: SIBN
Dir.tlf.: 9663 1112

Miljøgodkendelse,
Version 3,
Q-gruppen 01-02-2017

Godkendelse af den 21. december 2017
Annoncedato den 2. januar 2018

Side 1 af 71
Sagsnummer: 138614
Brevnr: 1142297





Indholdsfortegnelse

Datablad	3
Læsevejledning	4
1.1. Beskrivelse af projektet	6
1.2. Afgørelse	6
1.2.1. Dispensation for § 8-afstandskrav	7
1.3. Ikke teknisk resumé	7
1.4. Vilkår	8
1.5. Offentlighed og høring	12
1.6. Klagevejledning	14
2. Generelle forhold	16
2.1. Meddelelsespligt	16
2.2. Gyldighed	16
3. Anlægsbeskrivelse	18
3.1. Lokalisering	18
3.1.1. Landskabelige forhold	19
3.2. Dyrehold, staldanlæg og management	20
3.3. Energi- og vandforbrug	25
3.4. Gener	26
3.4.1. Lugt	26
3.4.2. Støj	27
3.4.3. Lys	28
3.4.4. Fluer og skadedyr	28
3.4.5. Støv	29
3.4.6. Transport	30
3.5. Forurening	30
3.5.1. Spildevand herunder regnvand	30
3.5.2. Husdyrgødning og foder	31
3.5.3. Affald	32
3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer	33
3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld	34
3.6. Ammoniaktab - generelt	35
3.7. Ammoniakupvirkning af natur	35
3.7.1. Beskyttet natur	35
3.7.2. Habitatvurdering og Bilag IV-arter	37
4. Bilag IV-arter	40
<i>Bilag</i>	44





Datablad

Ansøger	Lemvigegnens Landboforening Industrivej 53, 7620 Lemvig lg@lemvig-landbo.dk for John Thorsen Trabjerggårdvej 10 7620 Lemvig Tlf.: 21 70 54 10 lj_thorsen@ostertrabjerggaard.dk
Husdyrbrugets adresse	Højbjergvej 10 7620 Lemvig
Matrikelnummer	2a, Gudumkloster Hgd., Gu- dum
Virksomhedens art	Malkekvægsbesætning
Ejer	John Thorsen Trabjerggårdvej 10 7620 Lemvig
CVR-nummer	13 26 72 00
CHR-nummer	54 978
P-nummer	1.000.532.257
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune
Forside	Foto: Højbjergvej i Gudum, maj 2017

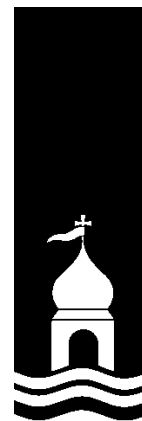


Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, husdyrbruget forventes at have på omgivelserne.

Sagen er behandlet efter LBK nr. 442 af 13. maj 2016 og LBK nr. 256 af 21. marts 2017, begge om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug, pr. 1. august 2017 med titlen ***Lov om Husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.***, herefter også kaldet Husdyrbrugsloven eller Husdyrloven.





*Miljøgodkendelse
med vilkår*





1.1. Beskrivelse af projektet

Det søgte projekt indebærer, at malkekvægsbesætningen på Nygaard, Højbjergvej 10, 7620 Lemvig, udvides i de eksisterende staldbygninger, samt at eksisterende lade inddrages til dybstrøelsesstald.

Miljøgodkendelsen er en retlig lovliggørelse af en konstateret overproduktion på ejendommen ved tilsyn i 2016.

Det tilladte årlige dyrehold på 130 malkekøer, 79 kvier (7 – 27 mdr.), 38 kviekalve (0 – 7 mdr.), 75 tyrekalve (40 – 70 kg) og 2 avlstyre søges udvidet til

170 malkekøer

38 kviekalve (0 – 6 mdr.)

45 kvieopdræt (15 – 18 mdr.) og

65 tyrekalve (40 – 70 kg).

Ansøgningen er indsendt via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 92 929 den 5. januar 2017.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt.

Miljøgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Husdyrbruget godkendes efter Husdyrbrugslovens § 12, stk. 1, jævnfør ikrafttrædelsesbestemmelserne.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget ved at efterleve vilkår i godkendelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel rørlægnings-, udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.





1.2.1. Dispensation for § 8-afstandskrav

Lemvig Kommune dispenserer for Husdyrlovens afstandskrav på 15 meter til privat fællesvej.

Dispensationen meddeles i henhold til Husdyrlovens § 9, stk. 3. Der redegøres nærmere for dispensationen i den miljøtekniske beskrivelse, afsnit 3.1.

På Lemvig Kommunes vegne den 21. december 2017.

Simon Bach Nielsen

Miljøingeniør

1.3. Ikke teknisk resumé

Ejendommen blev miljøgodkendt i 2010 med 130 malkekøer, 79 kvier 7-27 mdr. og 38 småkalve 0-7 mdr., 75 producerede tyrekalve (40-70 kg) samt 2 avlstyre svarende til 227,86 DE (2009) og nu ønsker ansøger en godkendelse til 170 malkekøer, 45 kvier 15-18 mdr., 38 småkalve 0-6 mdr., 65 tyrekalve 40-60 kg svarende til 272 DE (2014). Udvidelsen af dyreholdet sker i eksisterende bygninger. Der inddrages en ladebygning til goldkoafdeling med dybstrøelse.

Kostalden er en sengebåsestald indrettet med 130 sengebåse med spaltegulv og skraber.

I ungdyrstalden er kvier fra 15-18 mdr. også på spaltegulv, små- og tyrekalvene opstaldet på dybstrøelse.

Ladebygningen er taget i brug som ny goldkostald med dybstrøelse.

Køernes mælkeydelse er sat til 10.120 kg EKM.

Godkendelsen indeholder vilkår, som sikrer at de miljømæssige forudsætninger i projektet fastholdes som gældende krav til ejendommens drift og indretning.





1.4. Vilkår

Miljøgodkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for husdyrbrugets drift, indretning og kontrol. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at indretning og drift af husdyrbruget sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, minimeres.

Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt godkendelsens vilkår.

1. Produktionstilladelse

Dyreholdet på husdyrbruget må maksimalt udgøre

170 malkekøer

38 kviekalve (0 - 6 mdr.)

45 kvieopdræt (15 - 18 mdr.)

65 tyrekalve (40 - 70 kg)

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

2. Tidsfrist

Denne miljøgodkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år efter, at den er meddelt.

3. Egenkontrol med markstakke

Der skal tages fotos af nyetablerede markstakke på ejendommen inden de overdækkes, og umiddelbart efter overdækning.

Senest en uge efter, at etablering af en markstak er påbegyndt, skal fotos indsendes til Lemvig Kommune på teknik@lemvig.dk, tekst til emnefelt: *Markstak - Højbjergvej 10*.

4. Spalteskraber i kostald

Spaltegulvet i kostalden skal skrubes minimum hver 4. time døgnet rundt.





Det er valgfrit, om der anvendes robotskraber eller stationær skraber.

Spalteskraberen skal være forsynet med en timer.

Spalteskraberen skal efterses og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

5. Egenkontrol – spalteskraber

Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at spalteskrabere i kostalde er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

6. Beskyttelse af fredet hulvej

Der må ikke etableres oplag af ensilage, komposteret fast gødning eller andre oplag på bedriftens markarealer inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring hulvej sydøst for husdyrbruget.

Der må ikke foretages jordbearbejdning, som går dybere end pløjelaget (grubning) inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen uden forudgående anmeldelse til Holstebro Museum.

Husdyrbruget må ikke anvende selve hulvejen til arbejdskørsel.

Hulvejsforløbet og fortidsmindebeskyttelseslinjen fremgår af bilag 8.

7. Lavenergibelysning

Udtjente pærer, lysstofrør og andre lyskilder skal udskiftes til lavenergibelysning, hvor muligt.

8. Energikonsulent

Husdyrbruget skal senest et år efter ibrugtagningen af godkendelsen udarbejde en handleplan for at udføre ressourcebesparende tiltag. Handleplanen skal udarbejdes i samarbejde med en energikonsulent og sendes til Lemvig Kommune, når den foreligger.

9. God hygiejne og renholdelse på husdyrbruget

Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, således af lugtgener begrænses mest muligt, herunder skal befæstede udendørs arealer altid holdes rene for affald, foder- og gødningsrester.





10. Flue- og skadedyrsbekæmpelse

På husdyrbruget skal der foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

11. Forebyggelse og bekæmpelse af fluer

Der skal udarbejdes en handleplan for forebyggelse og bekæmpelse af fluer på ejendommen.

Handleplanen skal beskrive følgende forhold:

- Hvordan forebygges fluegener i den daglige drift?
- Hvornår og hvordan foretages mekanisk bekæmpelse?
- Hvornår og hvordan foretages biologisk bekæmpelse?
- Hvornår og hvordan foretages kemisk bekæmpelse?

Der skal føres logbog for fluebekæmpelsen med registrering af type og mængde af bekæmpelsesmiddel.

Logbogen skal gemmes i fem år og kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Eksempel på logbog ses i bilag 6.

12. Affald

Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald skal opsamles i en container beregnet til formålet.

Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-genanvendeligt PVC-affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-genanvendeligt farligt affald skal opbevares under tag i separate, egnede beholdere.

Alt olieaffald skal opbevares i tromler eller andre egnede beholdere, der er placeret indendørs, på tæt gulv uden afløb. Affaldsoplaget skal være placeret på en sådan måde, at et eventuelt spild ikke kan løbe ud af døre og porte eller ud af en utæt sokkel eller lignende. Det skal sikres, at et eventuelt spild kan opsamles indendørs. Anvendes der spildbakke eller opkant omkring oplaget, skal dette indrettes således, at indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas og lignende skal opbevares i en engangsplastspand, beregnet til formålet.

13. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.





Dag	Periode	Reference-tidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

14. Forebyggelse af forurening via overfladeafløb

Det skal sikres, at der ikke er risiko for forurening af vandmiljøet via overfladeafløb på ejendommen.

Foder, gødning, husdyr, olie, kemikalier og forurenende stoffer i øvrigt må derfor ikke oplagres, anvendes eller transporteres i nærheden af overfladeafløb.

15. Beredskabsplan

Husdyrbrugets beredskabsplan skal løbende opdateres. Beredskabsplanen skal opbevares på ejendommen, være tilgængelig for alle ansatte og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Husdyrbrugets beredskabsplan er vedlagt som bilag 5.

16. Beholder til opsamling af vaskevand, restvand m.v.

Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 9 måneders opbevaringskapacitet for restvand, vaskevand, flydende husdyrgødning, m.v.





17. Påfyldning af gyllevogne

Påfyldning af gyllevogne fra gyllebeholdere skal ske på en befæstet plads uigennemtrængelig for fugt, med afløb til gyllesystemet.

Alternativt kan der anvendes gyllevogne med påmonteret sugetårn med overløbssikring, der forhindrer ethvert gyllespild.

18. Kontrolvilkår og egenkontrol

For at kunne kontrollere at husdyrbruget overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal husdyrbruget opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

- Årlige opgørelser af ejendommens samlede vand- og energiforbrug.
- Årlige opgørelser af dyreholdets størrelse.

1.5. Offentlighed og høring

Foroffentlighed

Det søgte projekt er offentliggjort på Lemvig Kommunes hjemmeside i perioden 15. maj – 29. maj 2017, samt ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Der er ikke modtaget høringsvar ved den foroffentlige høring.

Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer, interesseorganisationer og andre berørte orienteret om forslaget ved 6 ugers høring. Følgende er hørt:

- Fabjergvej 185, 7620 Lemvig
- Fabjergvej 187, 7620 Lemvig
- Fabjergvej 189, 7620 Lemvig
- Fabjergvej 191A, 7620 Lemvig
- Fabjergvej 191B, 7620 Lemvig
- Fabjergvej 191C, 7620 Lemvig
- Fabjergvej 191D, 7620 Lemvig
- Fabjergvej 193, 7620 Lemvig
- Fabjergvej 195A, 7620 Lemvig
- Fabjergvej 195B, 7620 Lemvig
- Fabjergvej 197, 7620 Lemvig





- Fabjergvej 199, 7620 Lemvig
- Danmarks Naturfredningsforening, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk og dnlemvig-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum, mette.klingenberg@holstebro-museum.dk

Lemvig Kommune har ikke modtaget hørings svar ved nabohøringen.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk den 2. januar 2018 og ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Trabjerggårdvej 10, 7620 Lemvig
- Lemvigegnens Landboforening, lg@lemvig-landbo.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, senord@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnlemvig-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowgade 14, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk





- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Arne Rusbjerg, Engvej 42 7490 Aulum, teamstr@gmail.com
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

1.6. Klagevejledning

Afgørelsen er truffet i medfør af § 12, stk. 1 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 256 af 21. marts 2017. Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugsloven af følgende;

- Ejeren af Højbjergvej 10, 7620 Lemvig
- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privat betale et gebyr på kr. 900 og som organisation, forening eller virksomhed kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebynet tilbagebetales, hvis



- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 12, stk. 1 har ikke opsættende virkning med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrbrugsloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Klagefristen udløber den 30. januar 2018.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrbrugslovens § 90.





2. Generelle forhold

2.1. Meddelelsespligt

Inden enhver ændring, etablering eller udvidelse af dyrehold eller anlæg til husdyrproduktion, herunder opbevaringsanlæg skal der indgives forhåndsansøgning til Lemvig Kommune, jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 35 og 36.

Ændringer og udvidelser af husdyrbruget, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet må ikke foretages uden forudgående godkendelse af Lemvig Kommune efter Husdyrbrugslovens § 12, stk. 3.

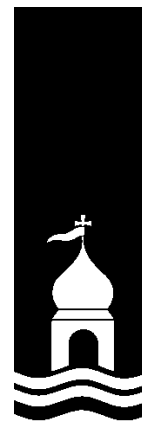
2.2. Gyldighed

Udvidelsen skal være udnyttet senest 6 år efter at godkendelsen er meddelt.

Godkendelsen anses for udnyttet ved påbegyndt udvidelse af dyreholdet som ansøgt.

Hvis godkendelsen ikke helt eller delvist udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet.





Miljøteknisk beskrivelse





3. Anlægsbeskrivelse

Oversigtskort af staldanlægget er vedlagt som bilag til godkendelsen. Projektet er desuden beskrevet i digitalt ansøgnings-skema 92 929, indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

3.1. Lokalisering

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav i Husdyrbrugslovens §§ 6 og 8 fremgår af tabel 1. Afstandskrav er opmålt fra nærmeste hjørne af eksisterende stald eller lade, som inddrages til dybstrøelsesstald.

Tabel 1: Generelle afstandskrav

Afstand til	Opmålt afstand	Afstandskrav i Husdyrloven
Nærmeste byzone eller sommerhusområde (Bækmarksbro)	3,9 km	50 m
Nærmeste lokalplanlagte område i landzone til boligformål, offentlige formål, m.v. (Gudum)	147 m	50 m
Nærmeste nabobeboelse (Fabjergvej 197)	233 m	50 m
Vandforsyningsanlæg (ikke almen) (DGU nr. 53.734)	233 m	25 m
Vandforsyningsanlæg (almen) (Gudum Vandværk)	690 m	50 m
Vandløb, dræn og søer (dræn til Klostermølle Å)	234 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej (Højbjergvej)	6 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed (ukendt)	>1.000 m	25 m
Beboelse	82 m	15 m
Naboskel	163 m	30 m

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde jævnfør Husdyrbrugslovens § 7 er et større sammenhængende overdrev, 470 meter sydvest for anlægget.

Lemvig Kommune konstaterer, at projektet overholder de generelle afstandskrav i Husdyrbrugslovens § 6 og 7.

Projektet indebærer ikke ydre bygningsmæssige ændringer.

Dispensation for afstand til privat fællesvej

Det søges at ændre anvendelse af hidtidig ladebygning til dybstrøelsesstald. Bygningen ligger inden for 15 meter af Højbjergvej. Den ændrede anvendelse fra lade til stald vurderes at





medføre forøget forurening, og kræver derved dispensation efter Husdyrbruglovens § 9, stk. 3.

Den ændrede anvendelse vurderes ikke i sig selv at medføre væsentlige gener for færdslen ad Højbjergvej.

Lemvig Kommune dispenserer på den baggrund for afstands-kravet til privat fællesvej, jævnfør Husdyrlovens § 9, stk. 3

3.1.1. Landskabelige forhold

Det søgte projekt indebærer ikke ydre bygningsmæssige ændringer af staldanlægget.

Der foretages på den baggrund ikke en nærmere landskabsvurdering af projektet, da projektet herved ikke påvirker landskabelige eller geologiske værdier.

Som følge af, at projektet gennemføres i eksisterende bygninger vurderes det ikke relevant at overveje alternative placeringer af projektet.

Geologiske og kulturhistoriske interesser

Nygård ligger i Gudum, som er et område med en usædvanlig stærk kulturhistorisk fortælling. Gudum husede i oldtiden tingsted, Gudum Kloster har i middelalderen indtil reformationen været et kulturelt og religiøst samlingspunkt, og Klostermølle, som blev opført af klostret i 1400-tallet har siden folkestyrets indførelse været været en politisk smeltedigel med stor indflydelse særligt på det midt- og vestjyske landbrugssamfund.

Den lokale fortælling omkring Nygård er knyttet stærkt til Gudum Kloster igennem de omkringliggende hulveje, der førte folk og fæ, varer og viden til og fra Gudum.

Det måske mest markante af disse hulvejsforløb går til den højere liggende Nygård nede fra Gudum By, sandsynligvis fra dattidens vadested over Klostermølle Å, Gudumbro. I alt tre parallelle hulveje udgår mod Nygård herfra, og yderligere en hulvej fortsætter fra Nygård mod sydvest og den vestlige del af Gudum, hvor klostret i sin tid lå. Hulvejsforløbet er fredet med 100 meter fortidsmindebeskyttelseslinje.

Hulvejsforløbet mv. er nærmere beskrevet i bilag 8.

De dybe kulturhistoriske rødder i Gudum udspringer af de gode livsbetingelser, som den sidste istid har skabt. De stejle tunneldale, som har givet ly og læ, den næringsrige moræneler, som har givet agerbruget gode vilkår og den strømmende å, der har været fødekilde, transportvej og senere energikilde til mølleriet er helt afgørende for bosætningen og den følgende kulturelle udvikling i Gudum.

Kulturhistorien og den markante og oplevelsesrige geologi smelter sammen. Der er etableret adskillige vandrestier i og omkring





Gudum, blandt andet også ad hulvejsforløbet ved Nygård, og sogneforeningen arrangerer jævnligt ture med fokus på istidslandskabet.

For at sikre, at de kulturhistoriske interesser omkring hulvejsforløbet til Nygård fra sydøst bevares, stiller Lemvig Kommune vilkår om, at der ikke må ske oplag af ensilage, fast kompostret gødning eller lignende inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen på 100 meter omkring det fredede hulvejsforløb.

Der stilles vilkår om, at Holstebro Museum skal orienteres forud for jordbearbejdning, der går dybere end pløjelaget inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, for eksempel ved grubning. Der er stor sandsynlighed for, at der findes danefæ i jorden omkring hulveje, og dette vilkår skal sikre, at eventuelle fund kan registreres af museet.

Der stilles desuden vilkår om forbud mod at husdyrbruget foretager enhver form for arbejdskørsel ad den fredede hulvej, så det sikres, at selve hulvejen ikke beskadiges af tunge og brede landbrugsmaskiner.

3.2. Dyrehold, staldanlæg og management

Ansøger har redegjort nærmere for det søgte dyrehold og staldanlæggets indretning og drift i ansøgningens miljøtekniske beskrivelse, herunder til- og fravalg af BAT (bedste tilgængelige teknik).

Staldanlægget er desuden beskrevet indgående i miljøgodkendelsen fra 2010. Situationsplan for ejendommen ses i bilag 1.

Ansøger beskriver blandt andet:

Kostalden er en sengebåsestald indrettet med 130 sengebåse med spaltegulv og skraber.

I ungdyrstalden er kvier fra 15-18 mdr. også på spaltegulv, små- og tyrekalvene opstaldet på dybstrøelse.

Ladebygningen er taget i brug som ny goldkostald med dybstrøelse.

Ansøgers beskrivelse af BAT:

På baggrund af "Vejledende emissionsgrænseværdier"¹ er der beregnet et vejledende BAT niveau mht. ammoniakfordampning fra ejendommen.

I beregning af det vejledende BAT niveau korrigeres der ud fra følgende faktorer:

- *Er dyrene opstaldet i nye eller eksisterende bygninger?*
- *Afgræsser dyrene?*





- *Kviernes alder*

Ammoniakemissionen for hele husdyrholdet er iflg. de vejledende beregninger på 1.994,96 kg N/år, den faktiske emission er iflg. beregninger foretaget i HG.dk, på 2.069,08 kg N/år, dvs. en difference på 74,13 kg N/år.

Ansøger anser de valgte tiltag på ejendommen som værende BAT f.eks. er der indsat skraber på fast gulv i den eksisterende kostald. Nedenfor er der redegjort for til- og fravalg af BAT

Staldindretning

For småkalve, tyrekalve, højdrægtighedsområder og syge- og kælvningsbokse kan systemer med dybstrøelse i hele arealet opfylde BAT (Helpdesksvar - 21.02.2012).

Efter en vurdering af ansøgers kvægrådgiver vil det koste ca. 30.000 kr. at etablere skraberanlæg i de tre ungdyr afsnit med spalter.

Derfor vil der ikke være økonomisk proportionalitet i at etablere skaber i ungdyrstalden, da prisen pr. kg N vil være 500 kr./kg N.

Fodringstiltag

Ansøger har fravalgt fodringstiltag, da det er svært at kontrollere proteinindholdet i fodringen, når der anvendes store mængder hjemmeavlet grovfoder.

Luftrensning, gylleseparering og gylleforsuring

Ansøger har fravalgt at indsætte luftrensning i stalden og gylleseparering, selvom der er enkelte modeller på markedet. Ansøger har vurderet, at der på ejendommen er bedre økonomi i at indsætte gulvskraber hos malkekøerne for på den måde at nedbringe ammoniakemissionen. Da ansøgningen i det store hele lever op til det vejledende BAT niveau, er der ikke foretaget yderligere økonomiske konsekvensberegninger på øvrige teknikker.

Overdækning af gyllebeholder

Der vil ikke være økonomisk proportionalitet i at skulle investere i en overdækning til gyllebeholderen, da det max. må koste 100 kr. pr. sparet kg N. En overdækning koster ca. 150.000 kr. og en annuitetsberegning viser (Bilag 5), at det vil koste ca. 22.350 kr. om året med en låneløbetid på 10 år til en rente på 8 %. Det vil altså koste ca. 22.350 kr./74,13 kg N = 301,5 kr. pr. sparet kg N.

Lemvig Kommunes vurdering

Det fremgår af skema 92 860, at den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak er **1.995 kg N/år**, beregnet jævnfør Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.





Emissionen er i skema 92 959 beregnet til 2.069 kg N/år, altså en overskridelse på 74 kg N/år.

Natur- og Miljøklagenævnet udtaler i NMK-132-00130 af 23. december 2011, at

Det følger af nævnets praksis, at Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" i sager efter husdyrbruglovens §§ 11 og 12 skal anvendes ved vurderingen af, om ammoniakemissionen fra husdyrbrugets anlæg begrænses mest muligt ved anvendelse af BAT.

Ved fastsættelse af en emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg skal der ifølge vejledningen udregnes emissionsgrænser for de enkelte dele af (stald)anlægget. Summen af disse emissionsgrænser udgør emissionsgrænseværdien for det samlede anlæg, som skal overholdes af husdyrbruget.

...

Det følger imidlertid af Miljøstyrelsens vejledning, at den vejledende emissionsgrænseværdi kan forhøjes ud fra en konkret vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt i de eksisterende dele af anlægget. Nævnet bemærker i den forbindelse, at det fremgår af vejledningen, at emissionsgrænseværdierne er fastsat under hensyn til, at omkostningerne til reduktion af ammoniakemissionen som udgangspunkt ikke bør overstige ca. 100 kr. pr. reduceret kg N⁸.

⁸ Se nærmere "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 2010.

Nævnet finder efter en samlet vurdering, at det ikke er teknisk og økonomisk muligt for ansøger at indføre forureningsbegrænsende teknologier i staldene i tilstrækkeligt omfang. Nævnet vurderer på denne baggrund, at den vejledende emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg kan forhøjes svarende til, at der tillades en emission fra staldene med den ansøgte produktion og det staldsystem, der fandtes på ansøgningstidspunktet.

Staldafsnit med dybstrøelse

Miljøstyrelsens *Fastlæggelse af BAT-emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer* af 6. februar 2012 fastsætter BAT-niveauer for ammoniakemission fra staldafsnit med dybstrøelse. Det er BAT at udbringe den størst mulige andel af dybstrøelse direkte fra stald til mark. Det vejledende BAT-niveau er fastsat ud fra 100 % direkte udbringning af dybstrøelse fra stald til mark.





Lemvig Kommune vurderer, at ammoniakreduktion fra ejendommens staldafsnit med dybstrøelse under hensyntagen til proportionalitetsprincippet for BAT udelukkende kan opnås ved at forøge andelen af direkte udbragt dybstrøelse.

Direkte udbringning fra stalden er ikke tilladt i en længere periode over vinteren, og da dybstrøelse skal nedmulses, kan der ikke udbringes, når der er etableret afgrøder. Dette giver praktiske udfordringer i forhold til at opnå en høj andel direkte udbringning, da den direkte udbringning kun kan finde sted, når der er areal til rådighed uden en etableret afgrøde, samtidig med at dyrene fra stalden er udegående.

Det vurderes, at den årlige dybstrøelsesmængde kræver cirka 40 ha udbringningsareal.

Lemvig Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at det i dette konkrete tilfælde er BAT, at andelen af direkte udbragt dybstrøelse udgør 65 %, svarende til normtallet for direkte udbringning af dybstrøelse. Dette svarer til andelen i det søgte projekt.

Lemvig Kommune har taget nærmere stilling til opbevaring af fast gødning og dybstrøelse i markstak i afsnittet *Opbevaring af fast gødning i markstak*.

BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak

Ansøger beskriver, at det ikke er proportionalt at etablere spalteskraber i ungdyrstald eller overdække gyllebeholdere.

Lemvig Kommune vurderer, at det ikke er proportionalt at indsætte spalteskrabere i ungdyrstalden eller at overdække gyllebeholdere. De enkelte staldafsnit vurderes herefter at være i overensstemmelse med BAT.

På baggrund af nævnets praksis og ovenstående betragtninger, vurderer Lemvig Kommune, at BAT-niveauet for anlægget kan forhøjes til **2.069 kg N/år**. Herved opfylder projektet BAT-kravet for ammoniakemission.

Lemvig Kommune stiller vilkår til skrabning af spaltegulv i kostalden, således at de beregningsmæssige forudsætninger om ammoniakreduktion fastholdes. Samtidig vurderer Lemvig Kommune, at kostalden med spalteskraber lever op til BAT.





Ejendommen vurderes herefter for så vidt angår ammoniakfordampning fra staldanlægget at anvende den bedste tilgængelige teknik.

Opbevaring af fast gødning i markstak

Det er oplyst, at fast gødning opbevares i markstak, og at 65 % udbringes direkte fra stald til mark. Heraf følger, at 35 % opbevares i markstak.

Der er ikke en møddingsplads på ejendommen, og opbevaringskapaciteten til fast gødning er derfor begrænset til de stalde, der er indrettet til fast gødning/dybstrøelse og gyllebeholdere. Af hensyn til håndtering og udbringning af flydende husdyrgødning kan der kun tilføres mindre mængder fast gødning til gyllebeholdere.

Lemvig Kommune vurderer generelt, at det er bedste tilgængelige teknik at opbevare fast husdyrgødning på møddingsplads inden udbringning, og at det generelt bør tilstræbes at undgå og minimere brugen af markstakke.

Markstakke må dog etableres på de betingelser, som følger af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 15, se bilag 3.

Det er blandt andet et generelt krav, at der føres årlig optegnelse over oplaget, herunder oplysninger om oplagringsperiode og oplagets placering. Optegnelserne skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

Lemvig Kommune vurderer, at en del af dette krav kan opfyldes ved som egenkontrol at tage fotos af nyetablerede markstakke før og efter, at de overdækkes og indsende disse fotos til Lemvig Kommune.

Fotos før overdækningen kan vise, om den faste gødning er homogen og kompostlignende. Fotos efter overdækningen kan vise, at overdækningen er tætsluttende og sikrer mod indsivende regnvand.

Denne procedure betragtes som en specifik udmøntning af den generelle regel og derved en skærpelse. Proceduren formuleres derfor som et vilkår. Ved at orientere kommunen allerede i forbindelse med etableringen af markstakken, har tilsynsmyndigheden mulighed for at vurdere, om en markstak opfylder § 15. Unødige miljøpåvirkninger undgås, og proceduren vurderes i øvrigt ikke at være tids- eller omkostningskrævende ud over de ressourcer, der alligevel skal afsættes til at opfylde det generelle krav om optegnelse af markstakke.

Det bemærkes, at fotos skal suppleres med oplysninger om oplagringsperiode og oplagets placering (fx på luftfoto), for at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens § 15.





Ved at opfylde vilkår om egenkontrol med markstakke, samt husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser, vurderes opbevaring af fast gødning på ejendommen at leve op til BAT.

Egenkontrol

Lemvig Kommune stiller vilkår om egenkontrol i form af dokumentation for dyreholdets størrelse, etablering af markstakke, orientering om driftsforstyrrelser af spalteskrabere, samt registrering af husdyrbrugets årlige vand- og energiforbrug.

Ejendommen har en beredskabsplan. For at sikre at beredskabsplanen er anvendelig, stilles der vilkår om, at beredskabsplanen skal opdateres løbende og være tilgængelig for alle ejendommens ansatte.

Egenkontrollen vil ved tilsyn kunne dokumentere, at forudsætningerne for det søgte er opfyldt, og at ejendommen lever op til BAT for oplag af fast husdyrgødning. Registrering af vand- og energiforbrug giver anledning til overvejelser om mulighederne for at indfase renere og mere ressourcebesparende teknologier.

Egenkontroloplysningerne skal opbevares på husdyrbruget i 5 år og skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende med en frist på fire uger.

3.3. Energi- og vandforbrug

Ansøger har redegjort for energi- og vandforbrug i den miljøtekniske beskrivelse.

Energiforbrug:

I 2010 er der angivet et el-forbrug på ca. 57.575 kWh. El-forbruget er i 2015 registreret til ca. 150.000 kWh. Forbruget af dieselolie køres sammen med ejendommen på Trabjerggårdvej 10.

Vandforbrug:

Der forventes en stigning i vandforbruget til drikkevand til ca. 5.000 m³.

Vand til vaskevand til stald, mælkerum, malkeanlæg, maskiner og vandspild forventes at blive ca. 247 m³ i ansøgt drift.

Det fremtidige vandforbrug forventes således at stige til ca. 5247 m³.

Ansøgningen indeholder ikke en nærmere redegørelse for overvejelser om ressourcebesparende tiltag. Det kan derfor ikke af-





vises, at der er potentiale for at reducere ejendommens resourceforbrug.

Lemvig Kommune stiller som følge heraf vilkår om, at ejendommen skal gennemgås af en energikonsulent senest et år efter, at miljøgodkendelsen er taget i brug. Der skal udarbejdes en handleplan ud fra konsulentens anbefalinger, og nye energibesparende tiltag skal implementeres, hvor det er muligt jævnt før proportionalitetsprincippet i BAT.

Lemvig Kommune stiller desuden vilkår om, at udtjente lyskilder skal udskiftes til lavenergibelysning. Det er Lemvig Kommunes vurdering, at det er en branchenorm at anvende lavenergibelysning i kvægstalde.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at energiforbruget registreres årligt. Dokumentation for de seneste 5 år, gældende fra ibrugtagningen af godkendelse, skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Herved kan udviklingen i ejendommens resourceforbrug følges og effekten af ressourcebesparende tiltag identificeres.

Gudum Vandværk forsyner ejendommen med vand. Lemvig Kommune stiller vilkår om, at det årlige vandforbrug registreres. Ud fra en kontinuerlig registrering af vandforbruget kan det vurderes, om der er grundlag for en videre indsats til reduktion af vandforbrug og forebyggelse af vandspild.

Som følge af Lemvig Kommunes vilkår om registrering og dokumentation af energi- og vandforbrug og vilkår om energikonsulent, vurderes husdyrbruget i ansøgt drift som helhed at leve op til BAT for vand- og energiforbrug.

3.4. Gener

3.4.1. Lugt

Lugtgeneafstandene til byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkelt bolig er beregnet i den digitale ansøgning, skema 92 929.

Lemvig Kommune har berigtiget lugtberegningen ved scenarieberegning. Angivelsen af nærmeste nabo i ansøgningen er ikke til nærmeste hushjørne, og nærmeste beboelse i samlet bebyggelse samt nærmeste byzone er forkert angivet.

Lemvig Kommune har supplerende beregnet lugtgeneafstande til områder udlagt til boligformål i kommuneplanen, som ligger nærmere end den nærmeste samlede bebyggelse. Der er endnu ikke foretaget lokalplanlægning af disse områder, og områderne er i øjeblikket ubeboede og ikke byggemodnede. Områderne er



derfor ikke omfattet af Husdyrlovens lugtbeskyttelsesniveau på ansøgningstidspunktet.

Områdetype	Afstandskrav	Faktisk afstand
Enkelt beboelse		
Fabjergvej 197, Gudum	70 meter	261 meter
Bolig i samlet bebyggelse		
Fabjergvej 197, Gudum	126 meter	261 meter
Byzone/sommerhusområde		
Remmerstrand	222 meter	3.380 meter

Lemvig Kommune konstaterer, at lugtgeneafstandene er overholdt med god margen til alle tre områdetyper, samt at lugtgeneafstande i øvrigt ville være overholdt til områder udlagt til bolig i kommuneplanen, som eventuelt senere lokalplanlægges.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.

Det søgte projekt vurderes heraf ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

3.4.2. Støj

Der forventes ikke væsentlige ændringer i støjkloder eller støjbidraget til omgivelserne som følge af den søgte udvidelse.

Støjkloder fra ejendommen er primært fra interne transporter ved foderkørsel og støj fra vakuumpumpe/malkeanlæg.

Der vil i perioder være et forøget støjbidrag fra interne transporter, når der køres grovfoder i plansiloer samt ved udmugning af dybstrøelse og gyllekørsel.

Under idealforhold reduceres støjniveauet til en fjerdedel, når afstanden til kilden fordobles.

Ved idealforhold vil lydniveauet i en afstand af cirka 250 meter fra kilden være reduceret med cirka 60 dB(A).

For at overholde et krav om maksimalt 40 dB(A) må støjkloden på anlægget således ikke overstige 100 dB(A), dog under forudsætning af, at der er idealforhold (vindstille og ingen afskærmning mod lyden, fx bygninger eller læhegn). Et støjbidrag på 100 dB(A) svarer cirka til lyden fra en forbipasserende lastbil i høj fart eller en tryklufthammer. Et støjbidrag på 120 dB(A) svarer til lyden af et jetfly, der letter.





I en afstand af 250 meter, som svarer til afstanden fra husdyrbruget til nærmeste nabo, vil et støjkrav om maksimalt 40 dB(A) forventes at være overholdt med god margen.

Miljøgodkendelsen indeholder støjvilkår, som omfatter hele ejendommen, dog undtaget transporter uden for selve ejendommen.

Skulle der indgå berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag, eksempelvis i form af støjvolde eller anden placering af støjkilder.

Det bemærkes, at støjvilkåret skal overholdes hos alle omkringboende, også andre landbrugsejendomme.

3.4.3. Lys

Der etableres ikke nye lyskilder på ejendommen ved det søgte projekt. De eksisterende lyskilder på ejendommen vurderes ikke at udgøre en væsentlig gene for omboende.

Terrænet bevirker, at der ikke kan opstå gener fra lyskilder på ejendommen mod syd. I boligområdet mod vest kan det ikke afvises, at lys fra ejendommen kan opleves. De tre gavlvendte bygninger (maskinhuse/foderlader) og gyllebeholderen afskærmer dog til dels mod boligområdet, og fjernvirkningen af lys fra staldbygningerne forventes ikke at udgøre væsentlige gener.

Skulle der mod forventning indgå berettigede klager over lypåvirkning fra ejendommen, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilder, for eksempel ved at retningsbestemme lyskilder eller fastsætte tidsrum for anvendelse af lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

3.4.4. Fluer og skadedyr

Der stilles vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr jævnfør retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrslaboratoriet).

Det fremgår af ansøgningen, at strøelse ved småkalve bliver i stalden, indtil det er kompostlignende, hvorefter det køres i markstak. Denne praksis kan konflikte med anbefalingerne for forebyggelse af fluegener:

God hygiejne indebærer, at man dagligt fjerner rester af gødning og foder nær skillevægge og langs kanter af render til automatiske gødningsanlæg. Den daglige rengøring er af stor vigtighed, således at der ikke finder en ophobning sted af gamle foderrester eller gødning.



Kalvebokse giver ofte en stor produktion af fluer, hvis gødningen ligger mere end en uge.

[Kilde: <http://www.dpil.dk/dpil2005/pdf/Retningslinier-for-fluebek%C3%A6mpelse.pdf>]

Det er derfor sandsynligt, at der er behov for en mere omfattende bekæmpelse af fluer, som inddrager både, mekanisk, biologisk og kemisk bekæmpelse.

Ejendommen ligger mindre end 300 meter fra beboelser i Gudum og den tætte, skovlignende bevoksning mellem husdyrbruget og beboelser mod syd og vest vil fungere som spredningskorridor for fluer fra husdyrbruget.

Det er derfor nødvendigt at være særlig opmærksom på at føre en aktiv og forebyggende indsats mod fluer på husdyrbruget.

Jf. § 20 i LBK nr. 442 af 13. maj 2016 skal det sikres, at risikoen for forurening og væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis staldanlægget ligger mindre end 300 meter fra samlet bebyggelse eller lokalplanlagte boligområder.

Husdyrbruget er omfattet af § 20, og Lemvig Kommune stiller derfor vilkår om, at der udarbejdes en procedure for forebyggelse og bekæmpelse af fluer på ejendommen. Handleplanen skal ved efterlevelse sikre, at omboende ikke oplever fluegener fra husdyrbruget.

Handleplanen skal beskrive følgende forhold:

- Hvordan forebygges fluegener i den daglige drift?
- Hvornår og hvordan foretages mekanisk bekæmpelse?
- Hvornår og hvordan foretages biologisk bekæmpelse?
- Hvornår og hvordan foretages kemisk bekæmpelse?

Lemvig Kommune supplerer desuden med vilkår om, at der føres logbog for fluebekæmpelse med registrering af bekæmpelsesmiddel og tidspunkt for bekæmpelse.

Eksempel på handleplan og logbog ses i bilag 6. Det understreges, at der er tale om **eksempler** i bilag 6, og at driftsherren er ansvarlig for selv at udarbejde en handleplan og logbog.

Dette vilkår og vilkår om bekæmpelse efter Skadedyrslaboratoriets retningslinjer vurderes i kombination med vilkår om god hygiejne og renholdelse af ejendommen at sikre en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

3.4.5. Støv

Der kan i tørre perioder og i høsten opstå støvgener ved interne transporter. Generne herfra vurderes at være begrænsede. Det





søgte projekt indebærer ikke aktiviteter, som forventes at medføre væsentlige støvgener.

Skulle der mod forventning opstå støvgener, som af Lemvig Kommune vurderes som væsentlige, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget støvdæmpende tiltag.

3.4.6. Transport

Ansøger har beskrevet ændringer i antal og type transporter i forhold til nudriften:

Antallet af transporter vil stige en smule i forhold til nudrift fra 2009. Der vil være flere transporter af gylle. Dvs. ved en produktion på 950.000 FE, der svarer til ca. 3.325 t, vil antallet af transporter forventes at blive ca. 83 ved 40 t pr. læs. Der er ikke regnet med transport af ensilage til fodring, da det hovedsageligt foregår hjemme på ejendommen fra plansiloerne, der ligger i nærheden af staldene.

Der henvises til god landmandspraksis; at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges med hensyn til omgivelserne.

Antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

De eksisterende til- og frakørselsforhold vurderes at være tilstrækkelige for husdyrbruget.

3.5. Forurening

3.5.1. Spildevand herunder regnvand

Der vurderes ikke at ske en større afledning af regnvand fra ejendommens tagarealer som følge af projektet, da tagarealet ikke ændres.

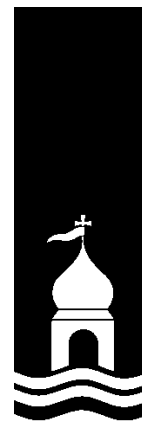
Der vurderes heraf ikke at være behov for at indhente en udledningstilladelse til overfladevand til det søgte projekt.

Tagvand fra ejendommen afledes via dræn syd for ejendommen.

Det fremgår af tidligere § 11-godkendelse, at

Overfladevand fra udenomsarealer ledes primært til overfladisk nedsivning og til dræn. Der vil på udenomsarealerne være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.





Vurderingen er fortsat relevant, og der sættes vilkår om, at befæstede udendørs arealer skal renholdes, samt at der ikke må oplagres forurenende stoffer, dyr, gødning, mv. ved afløb.

Spildevand og regnvand vurderes herefter samlet set at blive håndteret på forsvarlig vis, når håndtering af spildevand i øvrigt overholder generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, mv.

3.5.2. Husdyrgødning og foder

I ansøgt drift forventes det årligt at opsamle cirka 4.700 m³ husdyrgødning, vaskevand, ensilagevand og restvand i ejendommens gylletank og gyllekanaler.

Ansøger har opgjort opbevaringskapacitet for den samlede be-drift, som omfatter ejendommene Trabjerggårdvej 10 og Højbjergvej 10:

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m³)	Overdækning	Pumpesystem
Bjerrumvej 11	1992	1100	Flydelag	Gyllevognens pumpe
Bramstrupvej 1		600	Flydelag	Gyllevognens pumpe
Tangsvej 5		1100	Flydelag	Gyllevognens pumpe
Trabjerggårdvej 10	1990	1060	Flydelag	Gyllevognens pumpe
Trabjerggårdvej 10	2001	1960	Flydelag	Gyllevognens pumpe
Trabjerggårdvej 10 Gyllerender		400		
Højbjergvej 10	1988	1760	Flydelag	Gyllevognens pumpe
Højbjergvej 10 Gyllerender		400		
Gylletank lejet		1500	Flydelag	Gyllevognens pumpe

Ansøger oplyser om fast gødning:

Der produceres 715 t dybstrøelse (Bilag 4). Strøelsen fra goldkørerne køres direkte ud fra stalden. For de små kalve vil strøelsen forblive i stalden til det er kompostlignende og derefter køre ud i markstak.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at ejendommen skal råde over mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, restvand og vaskevand, m.v., således at det sikres,



at det er muligt at udbringe husdyrgødning på de tidspunkter af året, hvor det giver optimalt udbytte for afgrøderne.

Fodring og ensilage

Ansøger beskriver foderforbrug mv. i ansøgningen:

På bedriften tilstræbes en høj forsyning af hjemmeavlet foder. Det årlige forbrug, i følge godkendelsen fra 2010, af ensilage er på ca. 630.000 FE. I godkendelsen fra 2010 blev plansiloerne forbedrede med sider, hvor ensilage opbevares. Det forventes ikke at ske ændringer i ansøgt drift.

På baggrund af ovenstående beskrivelse vurderes der ikke at være behov for særlige vilkår til opbevaring eller håndtering af foder, ud over vilkår om effektiv skadedyrsbekæmpelse og god hygiejne på husdyrbruget.

3.5.3. Affald

Affaldshåndtering og - fraktioner er beskrevet i tidligere § 11-godkendelse, herunder uddrag fra den miljøtekniske beskrivelse:

Døde dyr:

Døde dyr (EAK kode 02 01 02) bortskaffes løbende til Daka Bio-industries.

Afhentningsstedet for døde dyr er placeret i forbindelse med gyllebeholderen. Stedet er ikke synligt fra offentlig vej. Kadværne placeres på et hævet underlag af gamle betonspalter og overdækkes ved behov.

Fast affald:

Der benyttes en 400 l container til forbrændingseget affald (ISAG-kode 19.00) i form af emballage fra mineraler, gødning, såsæd, rengjort emballage fra pesticider mv. Containeren tømmes efter aftale hver 2. uge. Den samlede mængde brændbart affald er dermed maks. 10,4 m³ pr. år. Omfanget af denne type affald vil ikke blive øget væsentligt i ansøgt drift, hvorfor der ikke vil være behov for at ændre på containerens størrelse og tømningsfrekvens.

Afdækningsplast (ISAG-kode 52.00) fra plansilo og ensilage-stakke opbevares på en tipvogn indtil levering til Genbrugspladsen. Der leveres 3 læs pr. år, svarende til i alt ca. 1.200 kg. I ansøgt drift forventes mængden at udgøre ca. 1.500 kg pr. år.

Jern og metalaffald (EAK-kode 02 01 10) forekommer kun i meget begrænset mængde. Affaldet opbevares i maskinhus indtil aflevering/afhentning af en produkthandler.

Der er ligeledes kun begrænsede mængder af andet affald (glas, pvc, pap etc.) (ISAG-koder 51.00, 50.00 m.fl.) fra pro-





duktionen. Dette affald samles, sorteres og afleveres til Genbrugspladsen.

Olie- og kemikalieaffald:

Spildolie bortskaffes til oliegenbrug. Mængden udgør ca. 100 l pr. år. Olien opbevares i en 200 l lukket tromle placeret i maskinhuset, hvor der er støbt gulv uden afløb.

Eventuelle pesticidrester opbevares i original emballage sammen med øvrige pesticider aflåst i dybfryser placeret i ladebygning. Rester afleveres til Genbrugspladsen.

Eventuelle medicinrester opbevares på kontor og tages retur af dyrlæge eller afleveres på apotek.

Lemvig Kommune bemærker, at ovenstående beskrivelse gælder et projekt godkendt i 2010. Det nu søgte projekt afviger fra det tidligere godkendte blandt andet ved dyreholdets størrelse og anvendelsen af bygningsmassen.

Det vurderes, at der ikke er væsentlig forskel i affaldsfrembringelsen fra det tidligere godkendte projekt og det foreliggende, da husdyrproduktionen fortsat består af malkekvæg med opdræt inden for den eksisterende bygningsmasse. Affaldstyper og -mængder forventes derfor ikke at afvige i væsentlig grad i forhold til det herover beskrevne.

Godkendelsen indeholder vilkår om affaldshåndtering. Dette vilkår er rettet mod ejendommens samlede affaldsproduktion.

Lemvig Kommune gennemgår i øvrigt husdyrbrugets affaldsproduktion og håndtering ved miljøtilsyn, herunder anvises korrekt bortskaffelse af affaldsfraktioner.

3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer

§ 11-godkendelsen fra 2010 indeholder en beskrivelse af opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer:

Kemikalier og pesticider opbevares i en aflåst dybfryser. Fryseren er placeret på et støbt gulv og der er ikke afløb i umiddelbar nærhed af denne. Nærmeste afløb er placeret ca. 15 m fra fryseren og er forbundet til fortanken. Fryseren er placeret umiddelbart inden for porten i behørig afstand fra de foderstoffer (tilskudsfoder og ensilage), der også opbevares i laden.

Mængden af pesticider på lager er maks. 50 l. Der indkøbes pesticider 1-2 gange årligt.

Pesticider påfyldes sprøjten i marken. Sprøjten rengøres over spalter i staldområdet. I ansøgt drift vil al sprøjtearbejde blive udført af maskinstation, som dermed også vil stå for påfyldning og vask af sprøjten.

Der forefindes en overjordisk tank til dieselolie fra 2007. Tanken er på 1.800 l og placeret i maskinhuset på støbt underlag uigennemtrængelig for olie og uden afløb. Til fyringsolie forefin-





des en nedgravet tank fra 2007. Tanken er på 1.500 l og nedgravet ved det nordøstlige hjørne af stuehuset.

Rengøringsmidler med ubrudt emballage opbevares på kontor. Rengøringsmidler i brug opbevares i tankrummet.

Lemvig Kommune bemærker til ansøgers beskrivelse, at beton ikke er uigennemtrængeligt for olie. Overjordiske olietanke skal opstilles i overensstemmelse med den enkelte olietanks tankattest, og i øvrigt efter olietankbekendtgørelsens bestemmelser.

For at forebygge forurening som følge af utilsigtede spild stilles der vilkår om, at der ikke må ske oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb.

For at forebygge spild af gylle stilles der vilkår om, at gyllevogne skal påfyldes på plads med fast bund og afløb til gyllesystem, eller at der alternativt skal benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring.

Ved disse vilkår vurderes opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer, herunder farlige flydende stoffer ikke at udgøre en miljørisiko på ejendommen.

3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

Herunder beskrivelse af tiltag mod driftsforstyrrelse og uheld i § 11-godkendelse fra 2010:

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer:

- Brand
- Udslip af gylle ved pumpning, defekte rør forbindelser, brud på gyllebeholder ved påkørsel eller materialetræthed, ved sabotage m.v.
- Udslip og spild af kemikalier eller olie
- Spild af pesticider og sprøjteveske ved opbevaring, håndtering eller fejlbetjening af sprøjteudstyr
- Strømsvigt, hvorved bl.a. staldventilationen standser

Beredskabsplanen ses i bilag 5.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at beredskabsplanen løbende skal opdateres, samt at den skal være tilgængelig for ejendommens ansatte.

Lemvig Kommune vurderer på baggrund af ansøgers beskrivelse og vilkår om beredskabsplan, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at modvirke forureninger forårsaget af driftsforstyrrelser og uheld.





3.6. Ammoniaktab - generelt

Husdyrlovens generelle ammoniakreduktionskrav for malkekvæg og opdræt er 30 % jævnfør husdyrbrugsbekendtgørelsens bilag 3, nr. 1. ad a. Udegående dyr er friholdt for reduktionskrav.

Det fremgår af ansøgningsskema 92 929, at det generelle ammoniakkrav er opfyldt med 340 kg N/år.

Godkendelsen indeholder vilkår om brug af spalteskrabere, så forudsætningerne for beregningen af ammoniakemissionen fastholdes.

3.7. Ammoniakpåvirkning af natur

3.7.1. Beskyttet natur

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrbrugsbekendtgørelsens bilag 3, nr. 2.

De lokale naturområder ses på oversigtskort i bilag 2 og 3. Som det ses af kortbilag, er husdyrbruget omgivet af mange overdrev, eng og moseområder langs med Klostermølle Å.

Ud over de beregnede merdepositioner og totaldepositioner, vil alle omgivelserne herunder beskyttede naturområder blive tilført kvælstof fra baggrundsbelastningen.

Kvælstoffet i den stammer, for en stor dels vedkommende, fra husdyrgødning, staldanlæg og industri. Det afsættes på alle arealer og føres hertil fra nær og fjern. Kvælstoffet kan ikke specifikt henføres til husdyrbruget på Højbjergvej 10, men husdyrbruget bidrager også til "skyen" af kvælstofholdige forbindelser i atmosfæren, der afsættes på naturarealer.

Baggrundsbelastningen for området ved husdyrbruget vurderes at være op til 15,8 kg N/ha/år.

Kategori 1 natur – ammoniakfølsom natur i N2000 områder

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, Natura 2000 - områder.

Anlægget ligger cirka 3,5 km sydvest for nærmeste kategori 1-natur, et overdrev mellem limfjordskysten og Remmerstrandvej.

Langs kysten i tilsvarende afstand fra husdyrbruget findes også kystklitter med havtorn, som indgår i udpegningsgrundlaget for habitatområde 28.

Den totale ammoniaktilførsel på disse naturområder fra husdyrbruget må ikke overstige 0,7 kg N/ha/år.





Den totale ammoniakdeposition på overdrevet og på klitter langs kysten fra det søgte projekt er beregnet i flere punkter, og alle beregninger viser 0,0 kg N/ha/år. Hertil kommer baggrundsbelastningen.

Kategori 2 natur – større § 3 områder

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet gennem § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrloven.

Anlægget ligger cirka 450 meter nordøst for overdrev langs Klostermølle Å.

Den totale ammoniaktilførsel på overdrevet må ikke overstige 1 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition fra staldanlægget på overdrev er beregnet til 0,1 kg N/ha/år, hertil kommer baggrundsbelastningen.

Tålegrænsen er 10-20 kg N/ha/år for sure overdrev og 15-25 for kalkholdige overdrev.

Kategori 3 natur – moser, heder og overdrev, samt ammoniakfølsom skov

Kategori 3-natur er heder, moser og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2, samt ammoniakfølsom skov.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår om en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør husdyrbrugsbekendtgørelsens bilag 3, nr. 4, tabel 3.

Staldanlægget ligger cirka 160 meter vest for nærmeste kategori 3-natur, et overdrev på cirka 1,8 ha. Merdepositionen er beregnet til 0,4 kg N/ha/år. Totaldepositionen fra staldanlægget er beregnet til 4,6 kg N/ha/år. Den samlede totaldeposition er derfor cirka 20 kg N/ha/år. Tålegrænsen er 10-20 kg N/ha/år for sure overdrev og 15-25 for kalkholdige overdrev.

Merdepositionen og det øvrige bidrag fra husdyrbruget sammen med baggrundsbelastningen vil formentlig påvirke overdrevet på en uheldig måde, men husdyrbruget overholder de grænseværdier, der er fastsat i husdyrbrugsloven.

Øvrig natur

Der er ikke øvrige beskyttede naturtyper i nærheden af staldanlægget, hvor totaldepositionen fra staldanlægget overstiger 1 kg N/ha/år.





Lemvig Kommunes vurdering

Beregningspunkter er indsat af ansøger og Lemvig Kommune i det digitale ansøgningsystem. Lemvig Kommune har verificeret ruheder jævnfør retningslinjerne i "naturpixibogen", som findes i Miljøstyrelsens WIKI-vejledning, www.mst.dk/husdyrvejledning.

Beskyttelsesniveauerne for kategori 1-, 2- og 3-natur er overholdt. Der er ikke naturområder nærmere end de ovenfor beskrevne.

Projektet medfører ikke en betydende forøget deposition af ammoniak på kategori 1-natur, og det vurderes, at projektet ikke indebærer risiko for tilstandsændring af kategori 1-natur.

Projektet medfører en totaldeposition på kategori 2-natur på 0,1 kg N/ha/år, hvilket resulterer i en samlet belastning på op til 15,9 kg N/ha/år. Forøgelsen af den samlede belastning fra projektet i sig selv vurderes ikke at udgøre en risiko for tilstandsændring, da projektets andel af den samlede deposition udgør under 1 %. Den nedre tålegrænse på 10 kg N/ha/år for sure overdrev er dog overskredet, og det kan ikke afvises, at der på sigt sker tilstandsændringer som følge af den samlede ammoniakdeposition på overdrevet.

Projektet medfører, at den samlede deposition på nærmeste overdrev omfattet af kategori 3, forøges med 0,4 kg N/ha/år og medfører en samlet deposition på cirka 20 kg N/ha/år. Dette er en deposition på grænsen til tålegrænsen for sure overdrev. Da den samlede belastning ændres med mindre end 1 kg N/ha/år, vurderes det, at projektet i sig selv ikke indebærer risiko for en tilstandsændring. Da tålegrænsen for overdrev er nået, er det Lemvig Kommunes vurdering, at det ved den nuværende baggrundsbelastning kun er helt ubetydelige merdepositioner på overdrevet, som uden nærmere analyse vil kunne afvises at medføre risiko for tilstandsændringer af overdrevet.

Det vurderes at projektet ikke i sig selv vil medføre risiko for tilstandsændringer, jævnfør Naturbeskyttelsesloven § 3. Hertil bemærkes at baggrundsdepositionen og depositionen fra den eksisterende lovlige produktion tilsammen kan give tilstandsændringer, da de nederste tålegrænser for overdrev er overskredet.

3.7.2. Habitatvurdering og Bilag IV-arter

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.





Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder. Til direktivet findes et bilag, som nævner 230 dyrearter, 483 plantearter og 198 biotoper, der skal beskyttes.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet en række dyrearter samt få plantearter, som skal beskyttes. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder. Der foretages nærmere vurdering af Bilag IV-arter i kapitel 4.

Screening

Natura 2000 område nr. 28, Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø ligger cirka 3,5 km nord for staldanlægget.

Natura 2000 område nr. 224, Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage ligger cirka 5 km sydvest for staldanlægget og Natura 2000-område 62, Venø, Venø Sund ligger cirka 7 km øst for staldanlægget.

Der er mere end 10 km til øvrige Natura 2000-områder.

Natura 2000 område 28, Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Natura 2000-område 28 udgør et samlet areal på cirka 33.000 ha og består af Habitatområde H28 og Fuglebeskyttelsesområderne F23, F27, F28 og F39. Af disse ligger H28, F28 og F39 inden for 10 km af husdyrbruget.

Udpegningsgrundlaget er en lang række naturtyper for H28, der er i Lemvig Kommune indtil videre kortlagt et mindre areal med havtorneklit ved Remmerstrand.

Udpegningsgrundlaget for F28 er i Lemvig Kommune Hvinand og Toppet Skallesluger, som begge er trækfugle i området. Truslerne for disse arter er hovedsagelig forstyrrelser især i yngleperioden (maj-juli), prædation og forurening af fjorden så fødegrundlag (muslinger, snegle, fisk, krebs og vandplanter) forsvinder.

Udpegningsgrundlaget for F39 er i Lemvig Kommune Alm. Ryle, Brushane, Klyde og Hav- og Dværgerterne. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgro-



ning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

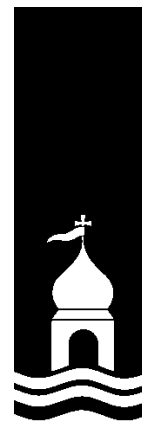
Nærmere beskrivelse af Natura 2000-område 28 ses i bilag 7.

Lemvig Kommunes vurdering

Ammoniakdepositionen fra det søgte projekt i sig selv vurderes ikke at udgøre en væsentlig risiko for eventuelle bilag IV-arter på naturområder omkring ejendommen, da merdepositionen ikke overstiger 1 kg N/ha/år på omkringliggende naturområder.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

På baggrund af de beregnede totaldepositioner af ammoniak, vurderes projektet ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 28 eller andre Natura 2000-områder.





4. Bilag IV-arter

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Bilag IV-arter

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt kommunens øvrige kendskab vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV kan tænkes at have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring ejendommen:

Damflagermus, vandflagermus, sydflagermus, brunflagermus, troldflagermus, dværgflagermus, birkemus, odde, markfirben, spidssnudet frø, strandtudse og stor vandsalamander.

Odde, damflagermus, vandflagermus og troldflagermus er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur. Arterne er gennemgået enkeltvis nedenfor.

Flagermus: De spredte skovbevoksninger i det kuperede terræn sydvest og sydøst for husdyrbruget, og langs Klostermølle Å øst for staldanlægget er potentielle leve- og rasteområder for insektædende flagermus. De mere uforstyrrede områder mod øst er i højere grad sandsynlige levesteder for flagermus.





Birkemus: Birkemusen findes i to hovedbestande, en i det vestlige Limfjordsområde samt en i det sydlige Jylland. Birkemus forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.

Birkemus er fundet i en række forskellige naturtyper: ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord.

Mose- og overdrevsarealerne langs Klostermølle Å, der går op til cirka 160 meter øst for husdyrbruget er potentielt levested for birkemusen.

Odder: Odderen knytter sig primært til vandområder. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især i søer og moser med store rørskovsområder.

Odderen findes i Klostermølle Å.

Spidssnudet frø: Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk. Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af naturbeskyttelsens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

Der er ikke våde områder i umiddelbar nærhed af husdyrbruget, som er potentielt leve- og yngleområde for spidssnudet frø.

Strandtudse: Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved for eksempel afgræsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørres på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10





cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycklus.

Der er ikke våde områder i umiddelbar nærhed af husdyrbruget, som er potentielt leve- og yngleområde for strandtudsen.

Markfirben: Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter.

Det kan ikke afvises, at markfirbenet findes på de omkringliggende beskyttede diger, overdrev og på tørre, uforstyrrede sydvendte arealer omkring staldanlægget, udenfor opdyrket jord.

Stor Vandsalamander: Stor Vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten er følsom overfor forurening af vandhullerne, overskygning af vandhuller og udsætning af fisk. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Nogle steder gør tæt undervands- og flydebladsvegetation det muligt, at nogle af larverne kan gemme sig for fiskene. Den kræver forholdsvis rent vand. Stor Vandsalamander er som regel meget stedfast i forhold til ynglestedet.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Der er fund spredt over kommunen. Der er ikke våde områder i umiddelbar nærhed af husdyrbruget, som er potentielt leve- og yngleområde for stor vandsalamander.

Andre dyre- og plantearter

Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets udbringningsarealer.





Lemvig Kommunes vurdering

Projektet medfører ikke tilstandsændringer i skovbevoksninger eller andre potentielle leveområder for flagermus. Projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Det søgte projekt indebærer ikke ændringer eller væsentlig påvirkninger af birkemusens nærliggende potentielle leveområder. Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemusen.

Det vurderes, at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Projektet påvirker ikke arealer, der tidligere har været vådområde, og projektet i sig selv vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for spidssnudet frø eller strandtudse.

Projektet inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Lemvig Kommune vurderer, at det søgte projekt ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 926 af 27. juni 2016.





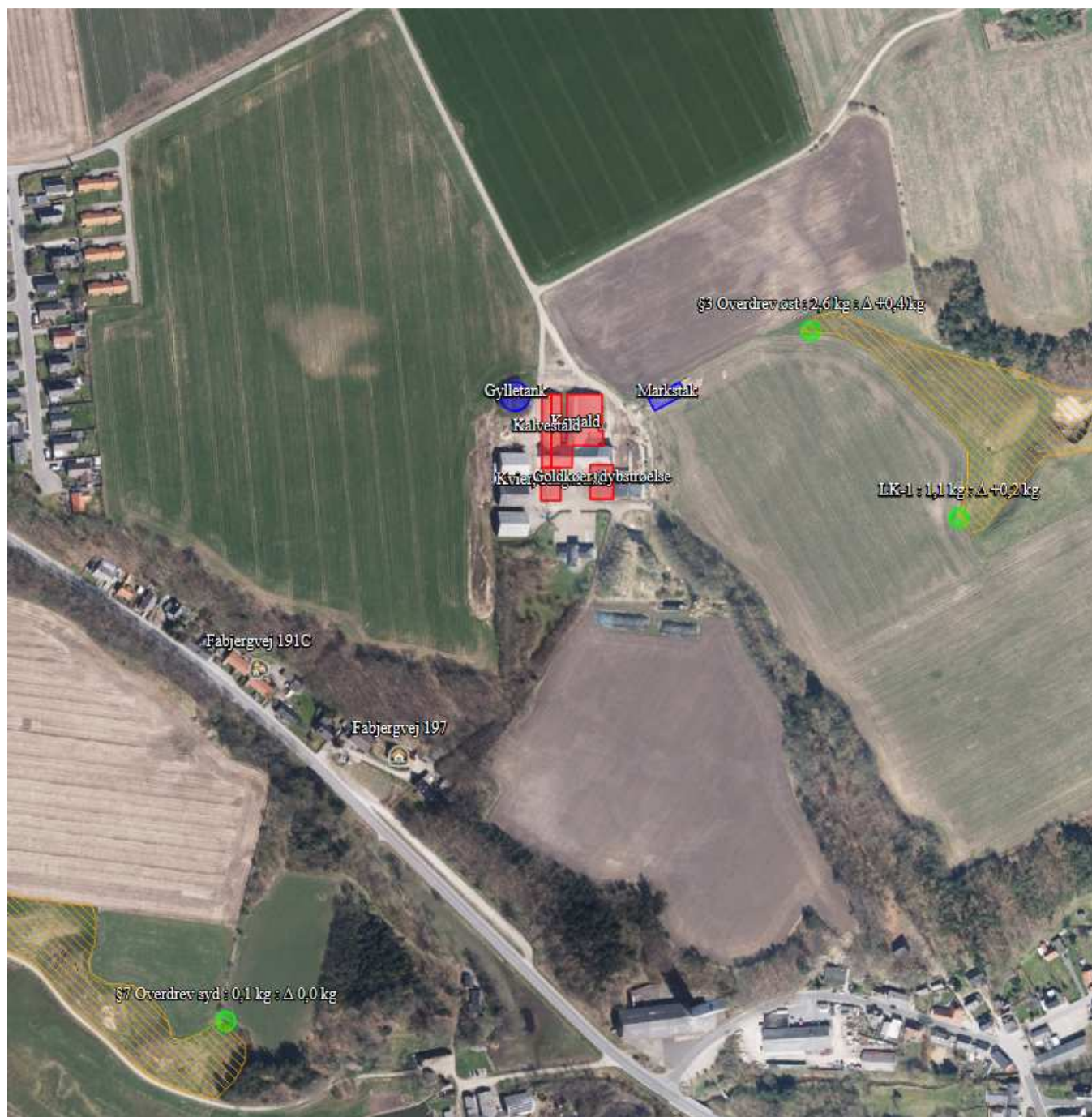
Bilag



Bilag 1










Bilag 2

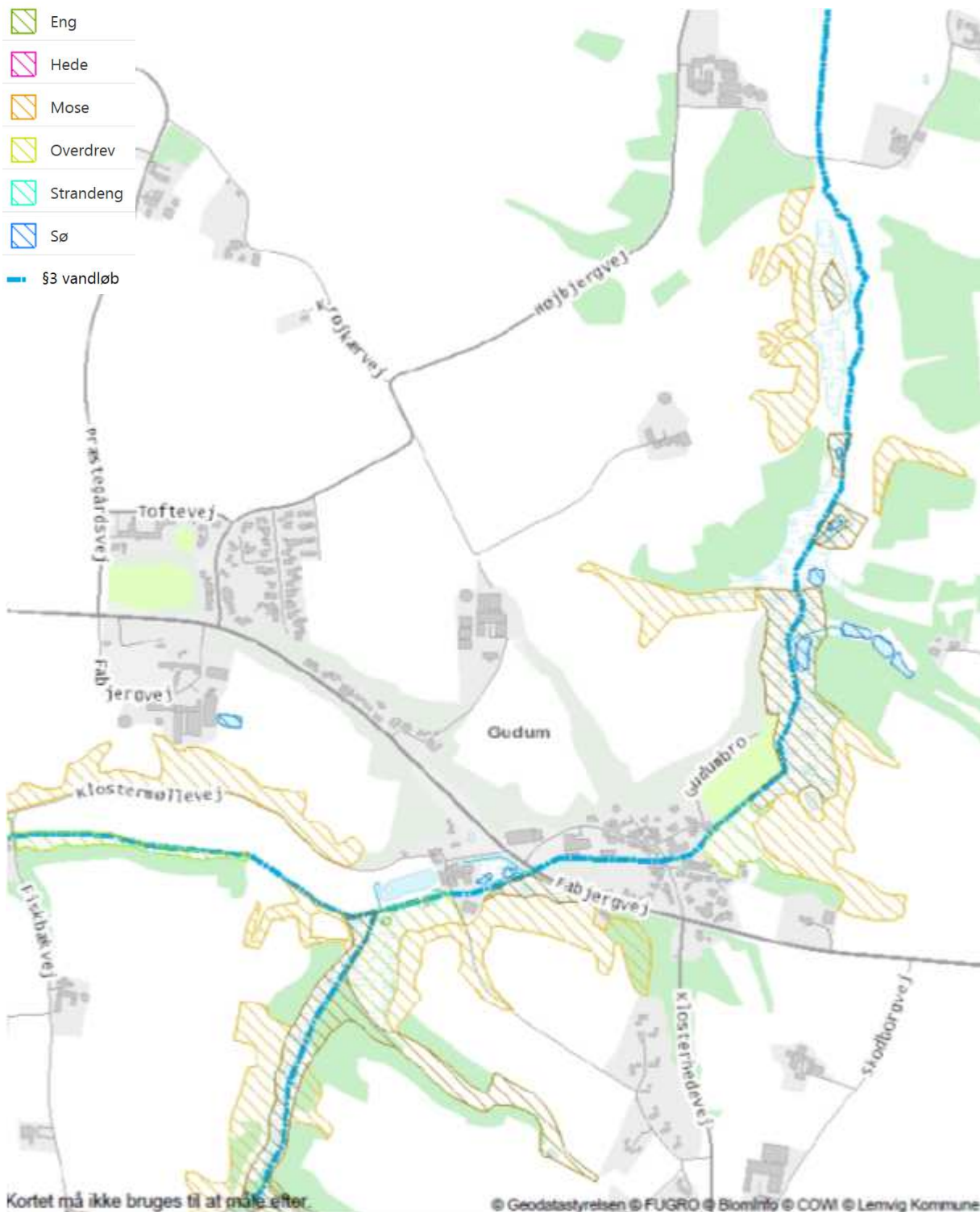


Kortudsnit fra husdyrgodkendelse.dk.



Bilag 3

-  Eng
-  Hede
-  Mose
-  Overdrev
-  Strandeng
-  Sø
-  §3 vandløb

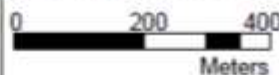


Kortet må ikke bruges til at male efter.

© Geodatastyrelsen © FUGRO © Biomiljø © COWI © Lemvig Kommune

Beskyttet natur

Gudum



Dato: 10.10.2017



LEMVIG KOMMUNE

Rådhusgade 2, DK-7620 Lemvig - Telefon: 96 63 12 00
Internet: www.lemvig.dk - E-mail: lemvig@lemvig.dk



Bilag 4



Lagerregnskab for husdyrgødning

Høstår: 2017

Lene Gadgaard . Industrivej 53 . 7620 Lemvig .

cvr: _____ . medl.: _____

Lager: Dybstrøelse Kapacitet: tons

<i>Gødningsmængde pr. måned (tons)</i>															
	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Produktion	61	59	61	59	61	61	55	61	59	61	59	61			
Vandtilførsel															
Opsamlet mængde	61	59	61	59	61	61	55	61	59	61	59	61			
Modtaget															
Fordelt															
Afsat															
Flytninger (intern)															
Slutmængde	61	119	180	239	300	360	415	476	534	595	654	715	715	715	715

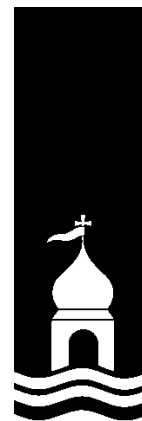
<i>Næringsstofindhold ultimo kg/ton</i>															
	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Terstof, %	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00
N	10,04	10,04	10,04	10,04	10,04	10,04	10,04	10,04	10,04	10,04	10,04	10,04	10,04	10,04	10,04
NH4-N	2,01	2,01	2,01	2,01	2,01	2,01	2,01	2,01	2,01	2,01	2,01	2,01	2,01	2,01	2,01
P	1,48	1,48	1,48	1,48	1,48	1,48	1,48	1,48	1,48	1,48	1,48	1,48	1,48	1,48	1,48
K	9,96	9,96	9,96	9,96	9,96	9,96	9,96	9,96	9,96	9,96	9,96	9,96	9,96	9,96	9,96
Mg	0,43	0,43	0,43	0,43	0,43	0,43	0,43	0,43	0,43	0,43	0,43	0,43	0,43	0,43	0,43
S	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Lager: Gylle Kapacitet: tons

<i>Gødningsmængde pr. måned (tons)</i>															
	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Produktion	362	350	362	350	362	362	327	362	350	362	350	362			
Vandtilførsel	36	35	36	35	36	36	32	36	35	36	35	36			
Opsamlet mængde	398	385	398	385	398	398	359	398	385	398	385	398			
Modtaget															
Fordelt															
Afsat															
Flytninger (intern)															
Slutmængde	398	783	1.180	1.565	1.963	2.360	2.720	3.117	3.502	3.900	4.265	4.682	4.682	4.682	4.682



Bilag 5



Beredskabsplan for

John Thorsen
Højbjergvej 10
7620 Lemvig





Indholdsfortegnelse	2
Telefonnumre	4
Brand og evakuering	5
Overløb af gylle	6
Kemikalie-oliespild	7
Stophaner/hovedafbrydere	8
Strømsvigt	9





Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger og brand, ol.

Beredskabsplanen revideres /kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. **Beredskabsplanen findes i en mappe på kontoret.**
Kopi af beredskabsplanen findes i en mappe på kontoret i stuehuset.

Vedlagt kortmateriale:

Bagest er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Kemikalier
- Dieseltank
- Slukningsmateriel
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- Flugtveje for dyr/frigørelse m.m.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne.
Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand m.m. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.



Telefonnumre

Nærmeste telefon står i stuehuset og har nr. 9788 1335

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	dag: 9663 1200	
Redningsringen	kontaktes på telefon	dag: 9782 0411	
Brandvæsnet	kontaktes på telefon	dag: 9663 1200	eller 112
Lægevagt	kontaktes på telefon	dag: 7011 3131	
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	dag: 9782 0955	
Landbocenteret	kontaktes på telefon	dag: 9663 0544	nat: 2046 5928
Dyrlæge	kontaktes på telefon	dag: 9788 9500	
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	dag: 9789 1677	
Elektriker	kontaktes på telefon	dag: 9789 1018	
Smeden	kontaktes på telefon	dag: 9789 3012	
VVS	kontaktes på telefon	dag: 6019 6300	



Brand og evakueringsinstruktion

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp: Tilkald brandvæsenet – RING 112

Oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Hvor mange er der af tilskadekomne
- Hvilke dyr er der tale om og antal af evt. fangede dyr – Er de kommet ud?

Kontakt ejeren John på tif. 2170 5410

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet bagerst.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet og oplys:

Evt. tilskadekomne eller dyr, der ikke er reddet i sikkerhed

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Pulverslukkere



Overløb af gylle -instrukser

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - Ring 112

Oplys:

Navn, adresse og telefonnummer, der ringes fra

Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud

Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren John på tlf. 2170 5410

Kontakt miljømyndighederne på tlf: 9693 1200

Ved akut udslip søges strømmen af gylle stoppet og der dæmmes op mod dræn med halmballer, jord, ol. afhængig af mængden af gylle hvis der er risiko for at gyllen når disse. Maskinstationen kontaktes for at få en slamsuger og rende graver til stede.

Hvis gyllebeholderen springer læk, vil gyllen løbe mod nordøst og flyde ud på markarealet. Nærmeste å løber ca. 575 m mod øst, og risikoen for, at gyllen vil nå groften, er ikke udtalt, da gyllen kan flyde ud på et stort fladt areal.

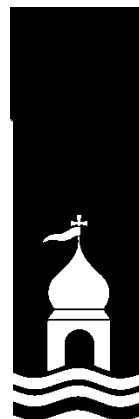
Opdæmningen kan evt. foretages med sand og halmballer

Gyllen kan ikke påvirke dambrug.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe og kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halm
- Frontlæsser
- Sand



Kemikalie- og oliespild instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – oplys

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget, der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren John på tif. 2170 5410

Kontakt miljømyndighederne ved tif. 9663 1200

Forsøg opdæmning for at væsken er nemmere at samle sammen. Der er ikke risiko for at væsker løber i dræn eller for forurening af vandløb.
Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballe ol. afhængig af mængden.

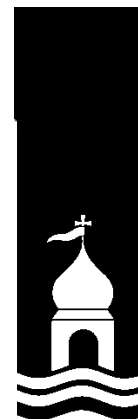
Overløb af mælk, kemikalier og olie kan ikke påvirke dambrug.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe og kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halm
- Frontlæsser
- Sand





Stophaner / Hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand:

Hovedhane sidder ved bygning 7 - se kortet bagerst.

Elektricitet:

Hovedafbryder er placeret i bygning 7 - se kortet bagerst.

El-tavler sidder i bygning 7 og 2 (ved malkeanlægget) og ud for stuehuset – se kortet bagerst.

Der bruges automatsikringer.

Gyllepumpe:

Afbryder til gyllepumpen sidder ved gylletanken samt i bygning 7.

Strømsvigt Instruks

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
Kontroller temperaturen på mælken, hvis der er risiko for, at mælken ikke er tilstrækkelig nedkølet kontaktes ARLA. Telefonnr. findes ved tanken.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer ring til NOE og forhør om varigheden af udfaldet.
Telefon nr. 9611 6677.

Der findes stik til nødstrømsanlæg på ejendommen, og der er tegnet abonnement hos Redningsringen på lån af nødstrømsanlæg.





Bilag 6

Eksempel på en handleplan for fluebekæmpelse:

Forebyggende adfærd

1. Der tilføres frisk strøelse til kalvebokse/sengebåse hver dag i alle bokse. Der tilføres nok strøelse til at holde dybstrøelsesoverfladen tør. Der er særlig opmærksomhed på at holde tørt ved foder- og drikkeområderne i boksene.
2. Foder- og gødningsrester, halm, mv. på foderbordet/uden for kalvebokse fjernes dagligt (tilføres gyllebeholder).

Mekanisk bekæmpelse

3. Der ophænges fluefangere med lim over kalvebokse.
4. Der opsættes [antal] lysfælder ved kalvebokse.

Kemisk bekæmpelse

5. Der ophænges snore med fluegift over alle kalvebokse. Snore skal være ophængt i perioden fra 1. april – 1. november. Der er fluesnor over hver enkelt kalveboks og snoren udskiftes efter producentens anvisninger.
6. Alle kalvebokse behandles med larvicider i perioder af året, hvor temperaturen overstiger 15 °C (maj – oktober). Behandling foretages efter producentens anvisninger.
7. I perioder med særligt mange fluer suppleres bekæmpelsen med brug af aerosoler og smøremidler i staldene.



Eksempel på logbog for fluebekæmpelse

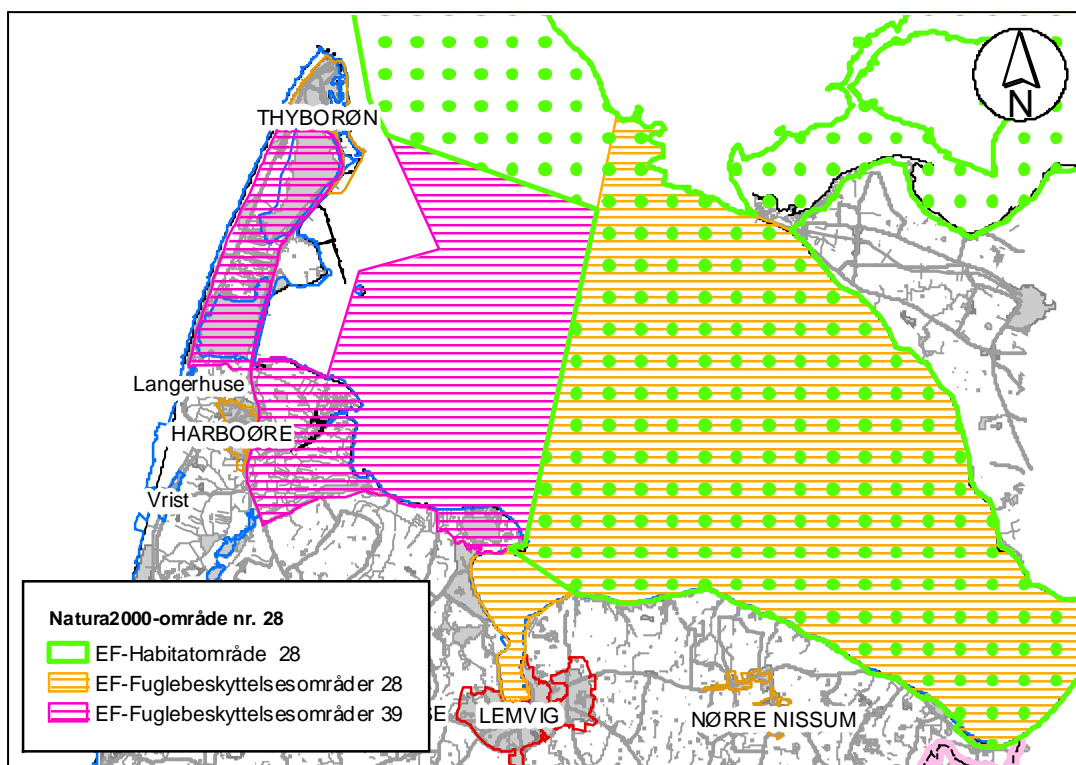
Dato	Bekæmpelse er udført af (navn/firma)	Bekæmpelsesmiddel (produkt navn) og anvendt mængde	Beskriv, hvordan bekæmpelsen er udført
15/4-18	<i>Lars Landmand</i>	<i>Fluesnor (Nobuzz) 2 x 60 meter</i>	<i>Der er sat nye fluesnore op over kalveboksene.</i>



Bilag 7

Natura 2000 område nr. 28 – Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Natura-2000 område nr. 28 omfatter i alt 0933.165 ha hav og landarealer og udgøres af 4 EF-fuglebeskyttelsesområder (F23, F27, F28 og F39) samt 1 EF-habitatområde (H28).



Figur 1: Natura 2000 område nr. 28

Området består af flere store marine delområder bl.a. Nissum Bredning, og består af lavvandede grunde mod vest, samt Limfjordens dybeste område Oddesund mod øst. Midt i området ligger den beskyttede og lavvandede Skibsted Fjord, og længst mod nordøst ligger det vidt forgrenede farvand omkring Agerø. Længst mod vest ligger på Agger og Harboøre Tange en række kystlaguner, som er meget vigtige levesteder for fugle. Strandenge, strandvolde og strandoverdrev dominerer den terrestriske del af området. Langs skræntfoden og i Dover Kil området findes de fleste af områdets værdifulde kildevæld og rigkær, mens områdets klitter findes på Agger Tange.

I området findes flere naturtyper, som i kraft af deres store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af stor betydning. Således forekommer en meget stor del af Nordjyllands samlede areal med strandenge i området. Strandengene er vigtige levesteder for de truede fuglearter alm. ryle og brushane. Der er store marine værdier i området i kraft af forekomsten af nogle af landets største lavvandede fjordområder. Disse arealer har tidligere rummet vidtstrakte flader med åle-





græs. De lavvandede marine områder omkring Agerø er af international betydning for lysbuget knortegås. Lagunesøerne på Agger og Harbøre tange er vigtige ynglepladser for især alm. ryle, brushane, klyde og hav- og dværgterne. Tangerne huser desuden væsentlige trækbestande af flere fuglearter. Dertil kommer, at flere af Natura 2000-områdets uforstyrrede holme udgør vigtige ynglelokaliteter. Dover Kil området er unikt i kraft af sine store sammenhængende, men heterogene arealer med habitatnatur. Blandt Kilens vigtigste naturtyper er de store miks-forekomster af kildevæld og rigkær, der rummer flere naturperler med meget varieret flora karakteristisk for naturtyperne. Gul stenbræk, blank seglmos og piberensermos er arter som er eller har været kendt fra området og som på landsplan er meget sjældne. Odder er i dag vidt udbredt i området. Den vestlige del af Nissum Bredning er mindre sårbart Natura 2000 område, mens den østlige del – habitatområdet – er meget sårbart.

EF-habitatområde H28

I habitatområderne skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som det enkelte område er udpeget for.

Herunder er listet de specifikke naturtyper og arter der udgør udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdeområder nr. H28:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. H28			
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	* Klithede (2140)	
	Vadeflade (1140)	Havtomklit (2160)	
	* Lagune (1150)	Gråsklit (2170)	
	Bugt (1160)	Klitlavning (2190)	
	Rev (1170)	Næringsrig sø (3150)	
	Strandvold med enårige planter (1210)	Vandløb (3260)	
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Tør hede (4030)	
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Kalkoverdrev (6210)	
	Strandeng (1330)	* Surt overdrev (6230)	
	Førklit (2110)	Hængesæk (7140)	
	Hvid klit (2120)	* Kildevæld (7220)	
	* Grå/grøn klit (2130)	Rigkær (7230)	
	Arter:	Stavsild (1103)	Spættet sæl (1365)
		Stor vandsalamander (1166)	Blank seglmos (1393)
		Odder (1355)	Gul stenbræk (1528)



De særligt truede naturtyper og arter på europæisk plan (såkaldt prioriterede) er angivet med stjerne (*). Tallet i parentes er internationale numre.

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 28 (Nissum Bredning)

Grundlaget for disse fuglebeskyttelsesområder er fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979, der har som formål at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde fuglearter i EU. Udpegningsarterne skal være angivet på EF-fuglebeskyttelsesdirektivet bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1 eller artikel 4, stk. 2.

De enkelte EF-fuglebeskyttelsesområder er udpeget for at beskytte en række specifikke fuglearter samt disses levesteder (jf. udpegningsgrundlaget). Fælles for fuglearterne er, at de tilhører én af to kategorier:

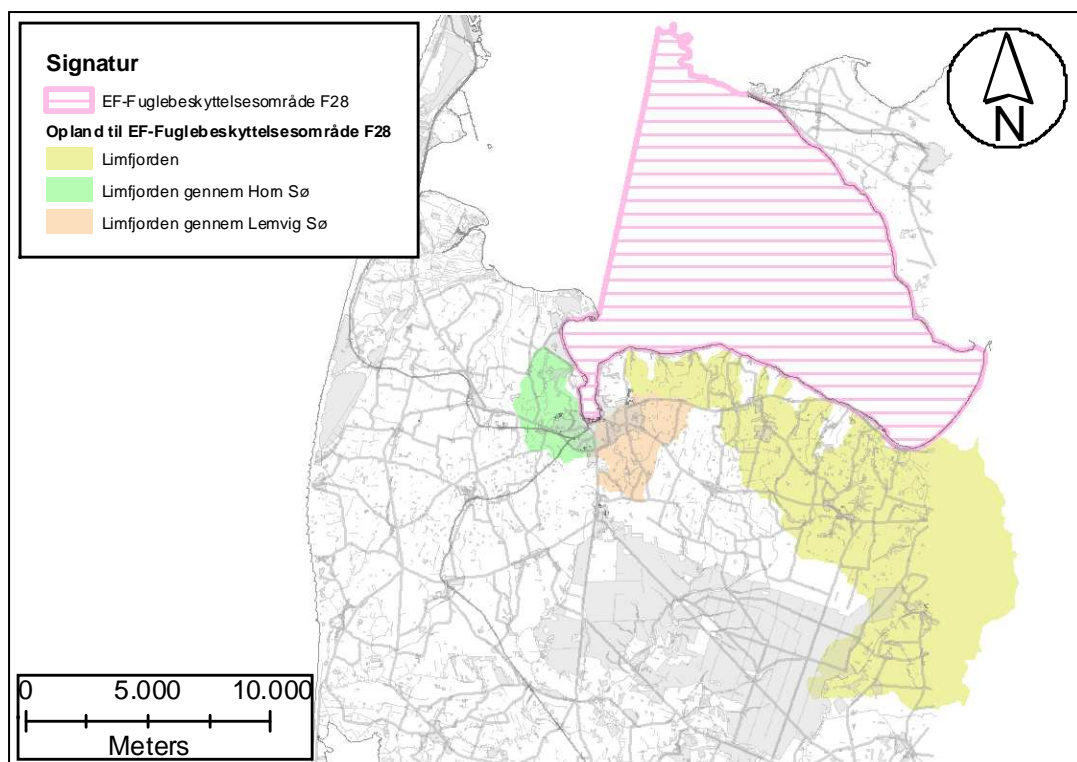
1. De er truede, følsomme overfor ændringer af levesteder, sjældne eller særligt opmærksomhedskrævende på anden måde.
2. De er regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter i antal af international eller national betydning.

Udpegningsarterne for F28 er listet nedenfor:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. F28		
Fugle:	Hinand (T)	Toppet skallesluger (T)

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.





Figur 2: Fuglebeskyttelsesområde F28 og opland

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 39 (Harbøre Tange, Plet Enge og Gjeller sø)

Udpegningsarterne for F39 er listet nedenfor:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 39F	
Fugle:	
Sangsvane (T)	Almindelig ryle (Y)
Kortnæbbet gås (T)	Brushane (Y)
Brangås (T)	Fjordterne (Y)
Lysbuget knortegås (T)	Dværgterne (Y)
Klyde (Y/T)	Mosehornugle (Y)
Hvidbrystet præstekrave (Y)	

Y: Ynglende art.

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.

Trusler for område nr. 28 (habitat og fuglebeskyttelsesområder)

- Naturarealerne bliver for små og for isolerede pga. tilgroning, afvanding, tilplantning og opdyrkning og der mangler spredningsmuligheder for arterne.
- Næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering. Hele Limfjorden er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Eutrofiering af vandområder, bl.a. lagunesøerne på Agger Tange, er af samme årsag en trussel for om-





rådets rastende ænder, hvinand, pibeand, krikand og spidsand.

På det terrestriske plan er en række naturarealer samt mulige levesteder for gul stenbræk og blank seglmos truet af randpåvirkning med næringsstofbelastning fra tilstødende dyrkede arealer samt af næringsstofbelastning fra luften. Den luftbårne kvælstofdeposition alene overskrider den nedre tålegrænse¹ (10 kg N/ha/år) for størstedelen af naturtyperne og arterne.

- Pesticider og gifte i form af en række miljøfarlige stoffer udgør en trussel for både de marine og terrestriske naturarealer og arter.
- Tilgroning er både en trussel for naturtyperne og arter. Tilgroning af tidligere afgræssede engarealer er især en stor trussel for de ynglende vadefugle alm. ryle, klyde og brushane, men tilgroning er også en trussel mod mange træfugle, fordi fourageringsmulighederne forringes. Tilgroning er ofte et resultat af eutrofiering.
- U hensigtsmæssig hydrologi. U hensigtsmæssig slusepraksis, dræning og grøftning er skyld i form udtørring og ustabil vandstand på de våde naturtyper. Udtørring er en trussel mod naturtypen samt mod fuglenes fourageringsarealer og redepladser.
Især for de ynglende vadefugle klyde, alm. ryle og brushane er periodiske problemer med for lav og for ustabil vandstand på engarealer og lagunesøer en trussel, da det fører til udtørring af fuglenes fourageringsarealer og redepladser. For de trækkende fugle krikand, spidsand og pibeand kan ændret vandstand i fourageringsområderne ligeledes være problematisk, idet deres fødegrundlag herved påvirkes.
- Hindring af landskabsdynamik som følge af anlæg ved Agger Tange er en trussel mod forklit og hvid klit i området, idet naturtypernes naturlige dynamik påvirkes.
- Invasive arter, der udkonkurrerer den naturlige vegetation både på de marine og terrestriske (især bjerg- og klitfyrs samt rynket rose) naturtyper.
- Forstyrrelser af fugleliv. Især terner og vadefugle generes i yngleperioden af rekreative aktiviteter og løse hunde.
- Prædation på ynglesteder fra bl.a. ræve, rotter, krager, store måger og mink udgør en alvorlig trussel mod især de jordrugende vadefugle og terner, idet prædatorerne æder fuglenes æg og unger.
Jagt er en trussel for især områdets rastende ænder, pibeand, spidsand, krikand og for kortnæbbet gås og lysbuget knortegås.
Fiskeri i alle former er en trussel for de marine naturtyper og arter.

¹ "den belastning, hvorunder væsentlige skadelige effekter på økosystemet ikke vil forventes, vurderet ud fra den bedstetilgængelige viden".

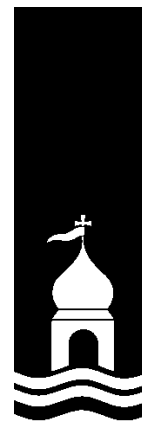


Målsætning

Det overordnede mål for Natura 2000-området er, at naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget opnår gunstig bevaringsstatus.

Målet er, at områdets hav- og kystnatur udgør et stort, sammenhængende naturområde med vægt på dynamisk kystudvikling og reetablering af de hydrologiske og naturmæssige sammenhænge mellem havet og kysten, med velegnede, udbredte yngle- og rasteområder for hav- og kystfugle samt havpattedyr. De i området arealmæssigt dominerende marine naturtyper samt søer og laguner sikres. De i biogeografisk henseende vidstrakte strandenge sikres ligeledes.

Fuglebeskyttelsesområderne sikres som vigtige, velegnede levesteder for ansvarsarter samt for truede eller sjældne ynglefugle. Kystskrænterne med fine overdrev og klitter sikres. Døverkil sikres som karakteristisk landskabselement i området med meget fine kildevæld og rigkær.



Bilag 8



Fredet hulvej v. Gudum
Højbjergvej



Dato: 27.10.2017

Hulvejsforløbet med tre parallelle hulveje sydøst for Nygård. Det markerede område er fortidsmindebeskyttelseslinjen som strækker sig 100 meter fra hulvejene.



Lokalitetsbeskrivelse af hulvej, kilde

<http://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Lokalitet/215907/>

Fredningsnr.

1903156

Fredningsstatus

Fredet 1937 eller senere

Anlæg og datering

Hulvej, Udateret (dateret 250000 f.Kr. - 2014 e.Kr.)

Tredobbelt hulvej

Fredningstekst

Hulveje. "Gudumbro". Hulvejssystem bestående af tre parallelle hulveje i en tobenet slugt i NNV-SSØ retning i skrånende terræn. Den let slyngede vej i slugtens NØ ben er ca. 360 m lang og ind til 10 m dyb. De to andre hulveje i slugtens SV ben løber i syd parallelt med hulvejen i NØ. Den østlige er ca. 160 m lang og ca. 1 m dyb. Den vestlige er ca. 120 m lang og ca. 2 m dyb. Alle tre er 1-2 m brede i bunden. Vejsystemet afgrænses i NØ og NV af en tværgående markvej til Nygård, i NØ og SV af vejslugternes øvre kanter mod agrene og i S og SØ af matrikelgrænsen mod matr.nr. 2ak og 2an Gudumkloster Hgd., Gudum og sidstnævntes skels forlængelse mod NØ til slugtens øvre kant.

Undersøgelsehistorie

2014 Registreringsprojekt/vejspor

Kulturstyrelsen

Hulveje fra Nygård til Gudumstad. Antageligt middelalderligt vejforløb til vadestedet ved den nuværende Gudumbro.

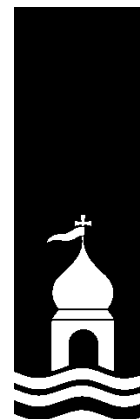
2014 Ad hoc tilsyn med fredede lokaliteter

Holstebro Museum

2014 Museal besigtigelse

Holstebro Museum

Fantastisk flot hulvejssystem bestående af tre, parallelle forløb. Hulvejene er orienteret NV-SØ retning, er bevoksede og løber gennem en slugt i landskabet. Af samme årsag ligger det østligste vejspor, egentlig en sti, nogen steder omtrent 7





meter nede, omgivet af stejle skrænter. Hulvejens kanter er fælles med slugtens sider. De to vestligste hulvejsforløb er klassiske eksempler på hulveje. Mellem forløbene, som har skåret sig (20 cm - 130 cm) ned i det omgivende terræn er der opstået jordvolde. Det vestligste forløb er 130 m langt, det midterste 160 og det østligste ca. 380 meter langt. Den østligste hulvej er udvalgt som kløversti.

2015

Museal besigtigelse

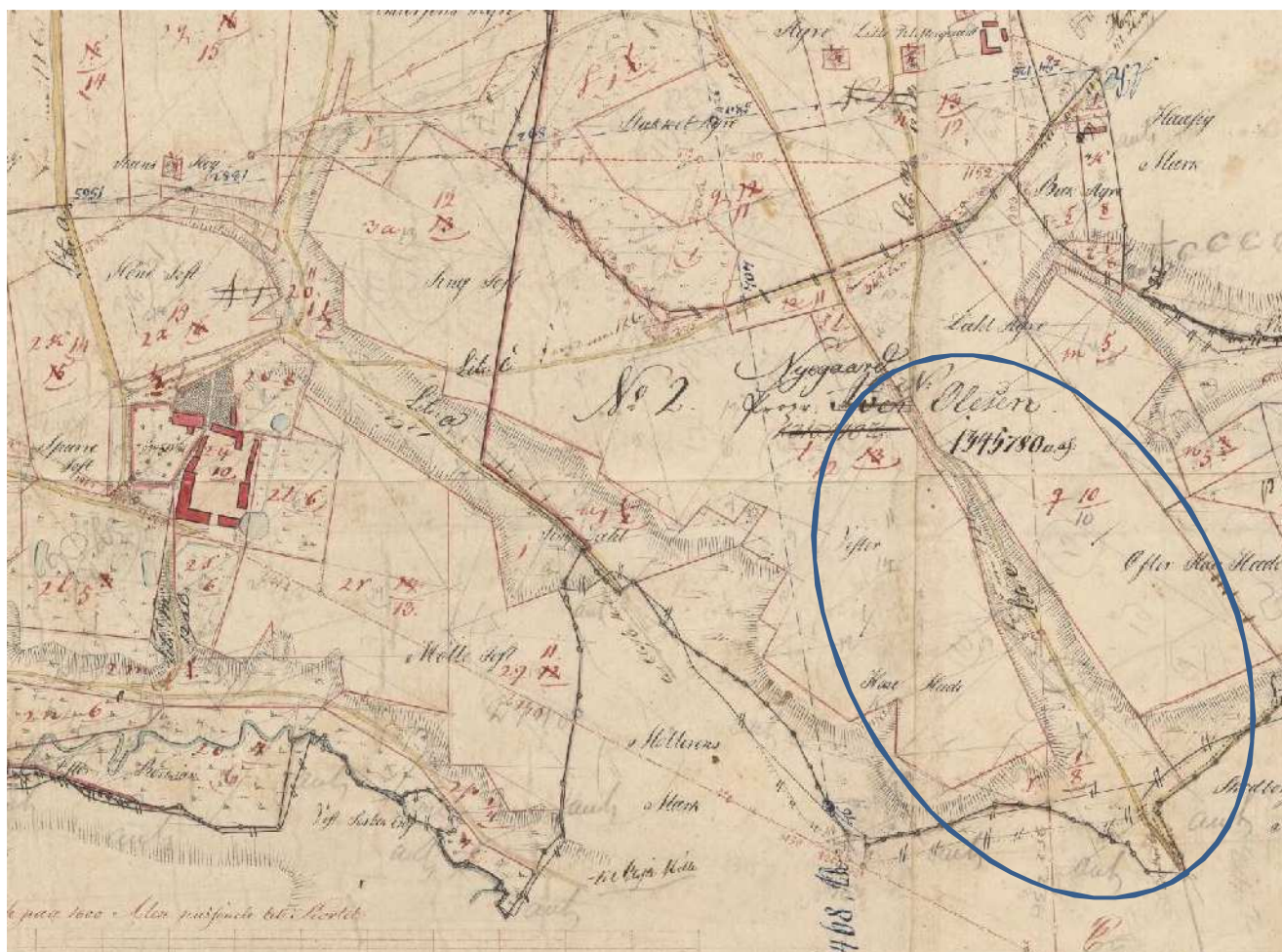
Kulturstyrelsen

Gudumbro, hulvejssystem i en tobenet slugt i NNW-SSØ retning i sydøstvendt skråning mellem Gudumbro og gården Nygård nordvest for. Arealet omfatter slugtens nordøstlige ben med en c. 360 m lang, let slynget hulvej, der er skåret 7-10 m ned i terrænet, og slugtens sydvestlige ben med to parallelle hulveje, der er henholdsvis 160 og 120 m (den vestligste) lange, skåret ned til henholdsvis 1 m og 2 m (den vestligste) og er 1-2 m brede i bunden. De tre vejspor løber parallelt de sidste c. 150 m mod SSØ og Gudumbro. Arealet afgrænses ved skovkanten i nordvest af en tværgående gård- og markvej, i nordøst af den nordøstlige vejslugts øvre kant, i sydøst af matrikelgrænsen til spejderhytten og i sydvest af den sydvestlige vejslugts øvre kant. En-to kortere sidespor, ca. xx m langt forløbende i NNØ - SSØ retning mellem den nordøstlige hulvej og agern, skal besørges for vurdering. Den nordøstlige hulvej fortsætter 30-35 m mod SSØ langs spejdermatriklens nordøstlige grænse, hvor sporets side er fjernet ved opfyld til parkeringsareal. Den vestligste hulvej har opfyld af grenaffald mod nord og den vestligste og midterste hulvej er afskårne ved opfyld til bålplads nord for spejderhytten.





Beskrivelse af hulvejsforløb mv. ud fra historiske kort:



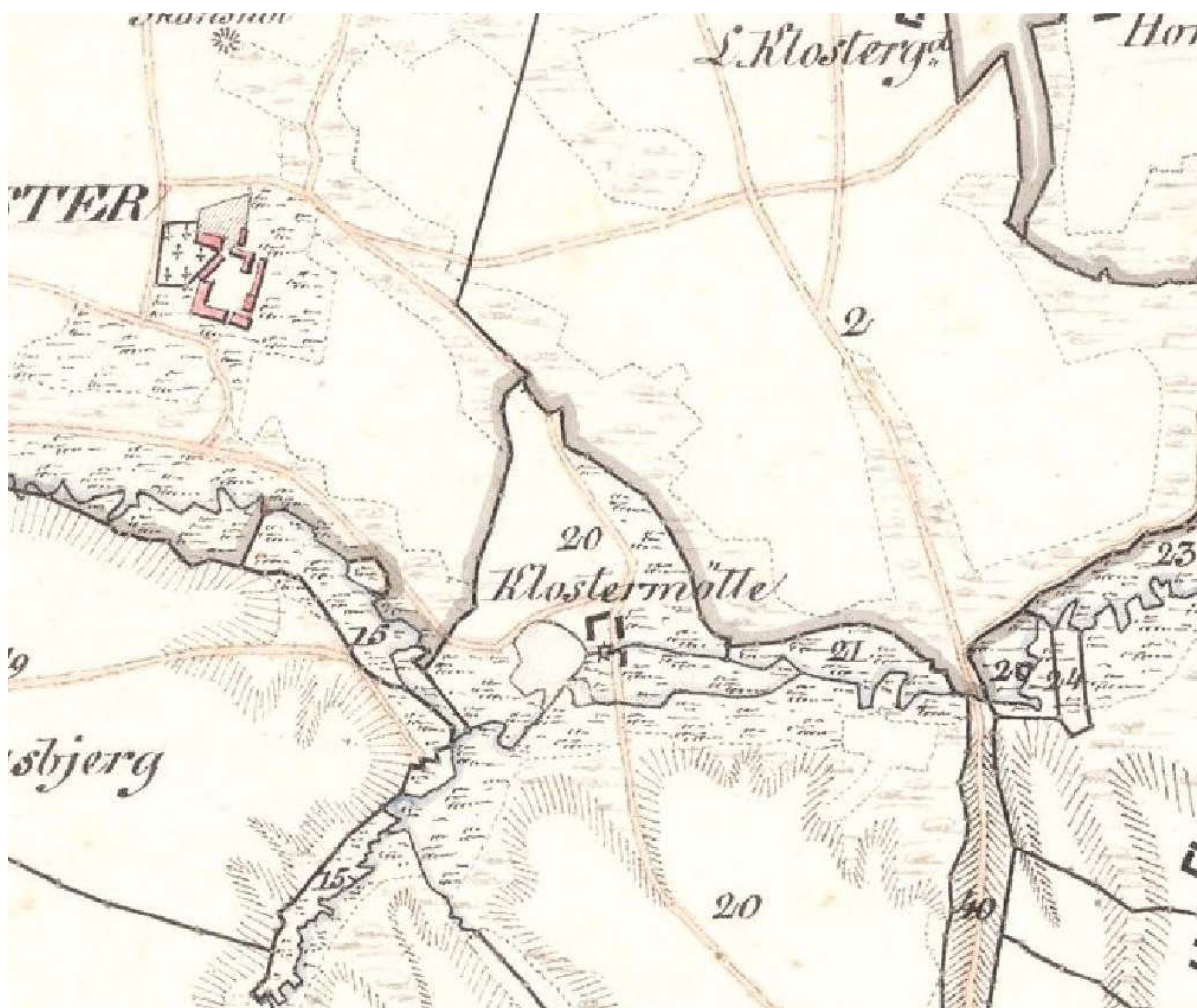
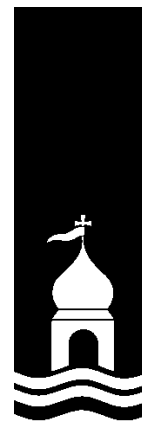
Matrikelkort, 1817 - 67, kilde: <https://hkpn.gst.dk/>.

De rødt markerede bygninger på kortets venstre del er Gudum Kirke og den daværende Gudum Hovedgård, hvor det tidligere Gudum Kloster lå.

Hulvejsforløbet er markeret vest for hovedgården i højre side af kortet, og udgør på dette tidspunkt, bedømt ud fra matrikelkortet, en væsentlig færdselsrute.

Læs mere om Gudum Kloster og Klostermølle på <http://www.geoparkvestjylland.dk/danmark/n9-gudum-kloster-og-klostermølle>.

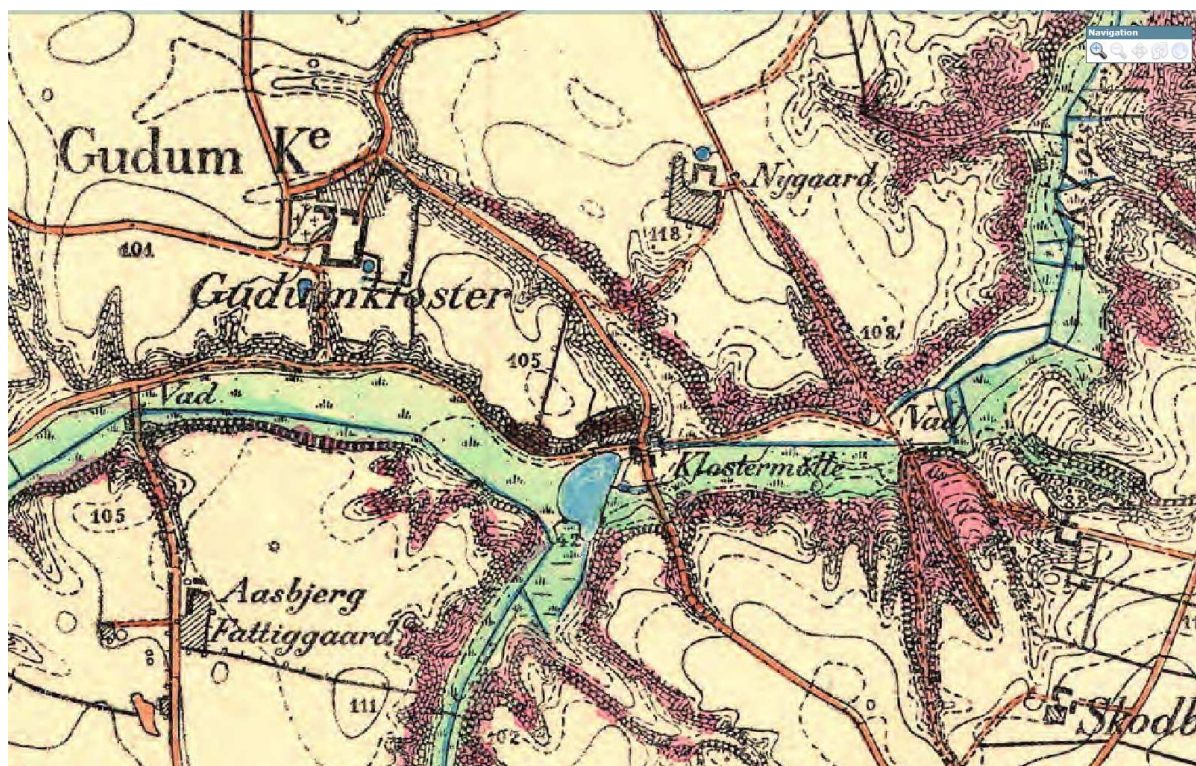




Sognekort, Gudum Sogn, 1839. Kilde: <https://hkpn.gst.dk/>.

Hulvejsforløbet over Nygård er tilsyneladende fortsat en væsentlig trafikåre. Klostermøllens stigende betydning træder nu frem, flere vejforløb går nu til møllen ved åen.





Målebordsblad, 1882. Kilde: <https://hkpn.gst.dk/>.

I takt med landbrugets udvikling ligger Klostermølle nu midt i det trafikale knudepunkt i Gudum. Hulvejsforløbet over Nygård har mistet sin betydning som en gennemgående færdselsåre. Den nye, større vej, som går til Klostermølle fra nordvest og sydøst er nu den primære indfaldsvej.

Gudumkloster er for længst nedlagt og nedbrudt, og på den gamle klostergrund ligger nu kirke og hovedgård.

